

Nepriklausoma



Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 8 (46-ieji metai) 1986 VASARIO - FEBRUARY 20 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

(hn)

SOVIETAJ NORĖJO NUPIRKTI AMERIKIEČIŲ BANKUS

New York'o dienraštis Times rašo, kad šiomis dienomis FBI (Federalinė Tyrinėjimų Istaiga - amerikiečių saugumas) išaiškino slaptus Sovietų Sąjungos kėslus nupirkti tris šiaurinėje Kalifornijoje esančius Amerikos bankus ir taip pat perimti ketvirtąjį dalinę kontrolę, kad tokio būdu galėtų lengviau iššnipinėti JAV aukštosios technologijos paslaptis. Sovietai jau buvo įmokėję virš pusantro milijono dolerių į šiuos bankus: Peninsula National Bank, First National Bank ir Tahoe National Bank. Dalinės kontrolės siekė Camino California banke. JAV senatorius Daniel P. Moynihan, demokratas iš New York'o pareiškė spaudos atstovams, kad tai esąs naujas industrinio šnipinėjimo metodas. Pagal jį, nebesą reikalo ieškoti žmonių, galinčių pavogti brėžinius. Nusipirktus bankus, kurie finansuoja aukštąją technologiją, galima pasidaryti dalininkų tų asmenų, kurie yra tokių brėžinių savininkai. Tačiau klaidingas Kremlius planas buvo laiku atidengtas.

NUŠOVĖ RUMUNŲ LAIKRAŠČIO REDAKTORIŲ TORONTE

Šių metų vasario mėn. 16 d. Toronto mieste nužudytas rumunų kalba spausdinamo laikraščio "Tricolorul" redaktorius ir sunkiai sužeistas jo žmona. Cornelius Dima Dragan buvo taip pat ir Vienoje (Austrijoje) įsteigtos rumunų kultūrinės organizacijos generalinis sekretorius. Rumunijos politiniai pabėgėliai, gyventieji Toronte, mano, kad redaktorius nužudytas dėl politinių priežasčių. Dragan, atvykęs iš Rumunijos prieš septyneris metus, savo laikraštį labai gėrė dabartinę komunistinę Rumunijos valdžią. Prisidengęs kultūrine skraiste jisai iš tiesų buvęs atsiųstas rumunų komunistų režimo, kad jis dirbtų griauanama darbą patriotiškai nusiteikusių antikomunistinių pabėgėlių tarpe. Tokią nuomonę pareiškė kito rumunų laikraščio "Rumunų balsas" redaktorius George Balasu Hamilton'e. Jis tvirtina, kad Kanadoje gyvenantys rumunai laiką nužudytąjį pačiu pagrindiniu rumunų komunistų agentu Kanadoje.

ŠČARANSKĮ IŠLEIDO O KAIPI SU KITAIS?

Drąsaus ir žymaus disidento Anatolijaus Ščaranskio išskentėjusio devynerius metus sovietiniuose kalėjimuose, paleidimas laisvėn įvairiai ir gausiai komentuojamas pasaulinėje spaudoje, bet ypač Izraelio, JAV bei Kanados periodiniuose leidiniuose. Komentatoriai spėlioja ar šis atvejis reiškia,

kad Kremlius netrukus leis ir daugiau žydų, gyvenančių Sovietų Sąjungoje, vykti Izraelin, ar yra tikrai gudrus ir suktas Gorbačiovo propagandinis triukas, skirtas viešumai. Gal po šio, neva geros valios mosto seks tikrai žiauresni suvaržymai ir - taip mano kaikurie žurnalistai - ne daugiau, bet mažiau žydų disidentų bei norinčių vykti Izraelin, bus išleidžiama. Pažymėtina, kad šioje gausybėje aprašymų ir pasisakymų beveik visiškai nekalbama apie kitų tautybių kalinamųjų disidentų likimą. Juk su Ščaranskio kalėjimuose būta be žydų tautybės kalinių, tikrai nemažiau ukrainiečių, lietuvių, estų, latvių, gruzinų ir, žinoma, pačių rusų. Dabar, atrodo, kaip tikrai būtų tinkama proga prisiminti ir juos, reikalaujant, kad ir kitų tautybių pavergtieji galėtų iš Sovietijos išvykti pas savo išardytas šeimas arba į kraštus, kuriuose jiems nebūtų varžoma laisvai išpažinti savo tikėjimą ir kur jie būtų laisvi nuo persekiojimų, teroro bei kalėjimų.

PIRMAS CIVILINIS PREZIDENTAS PORTUGALIJOJE

Š.m. vasario mėn. 16 dienos papildomuosiuose prezidento rinkimuose išrinktas Portugalijos respublikos prezidentu socialistų partijos vadas Mario Soares, 61 metų amžiaus. Jo varžovas, atstovavęs dešinioms partijoms, Diogo Freitas do Amaral (44 metų) gavo 48,8 nušimčius balsų, o išrinktasai Soares 51,3 nušimčius. Jisai yra pirmas civilinis prezidentas portugalų išrinktas po 60-ties metų pertraukos, kai Bernardino Machado buvo 1926 metais kariškių perversmo dalyvių priverstas atsistatydinti.

VIS LABIAU ĮSILIEPSNOJA IRANKO IR IRANO KARAS

Paskutinėmis dienomis Ajatolos Khomeini pasiųstos naujos persų karinės pajėgos ėmė intensyviai veržtis Irako teritorijon. Puoliman mestos net dešimt divizijų. Jų tikslas perkirsti pagrindinį plentą tarp svarbaus Irako uostamiesčio Basros ir sostinės Bagdado. Irakas užtvindęs tą fronto dalį ir sustiprines fortifikacijas, prieš Irano dalinius yra pasiuntęs apie 6 divizijas. Iki šiol šiame arabų kare užmušta virš vieno milijono karių. Didesnis nušimtis žuvo Irano (persų) karių.

PASKENDO SOVIETŲ KELEIVINIS LAIVAS

Š.m. vasario mėn. 17 d., prie Naujosios Zelandijos kranto, užplaukęs ant uolų, paskendo sovietų prabangus užsieinio turistams vežioti skirtas laivas "Mikhail Lermontov". Iš 739 asmenų, plaukusių tuo laivu, pasken-

do tikrai vienas igulos narys. Laive būta apie 400 keleivių - kiti, igulos nariai. Charakteringa detalė: rusas kapitonas pakartotinai atsisakė kitų laivų pagalbos, nors jo laivas ir pradėjo tuojau skęsti. Iki šiol nepaiškėjo, koku būdu laivas atsirado taip arti pavojingo kranto ir kodėl kapitonas atsisakęs pagalbos, keleivius ir jūrininkus gelbėjo savomis jėgomis. Dešimt asmenų paguldyta ligoninėn. Laivas nugrimzdo dugnan ir yra visiškai apsemtas. Laivo pagrindinis uostas: Leningradas.

PARYŽIAUS KONFERENCIJOS NESKLANDUMAI

Š.m. vasario mėn. 17 d. Paryžiuje vykstančioje prancūziškai kalbančiųjų tautų konferencijoje dalyvauja Kanados ministeris pirmininkas Brian Mulroney kartu su Quebec'o provincijos premjeru Robert Bourassa ir New Brunswick provincijos premjeru Richard Hatfield. Konferenciją susaukė Prancūzija iki šiol tokios konferencijos Prancūzija neįstengė susaukti tik dėl to, kad separatistų valdoma Quebec'o provincija norėjo konferencijoje dalyvauti beveik suvereninės valstybės teisėmis. Su tuo kategoriškai nesutiko tuometinis Kanados min. pirm. P.E. Trudeau. Prieš šią konferenciją ir Mulroney labai įsakmiai pabrėžė, kad tikrai jis pats, kalbas visos Kanados vardu, pasisakys tarptautiniams klausimais. Abiejų provincijų premjerai turėsia gauti jo sutikimą, jei pageidaus kalbėti apie tarptautines problemas. Bourassa tačiau išklė konferencijos sumanymą, siųsti Afrikos valstybėms turtingesnių valstybių turimą maisto perteklių. Neatrodė, kad tasai jo pasiūlymas buvo iš anksto praneštas Mulroney. Netaktiškas Quebec'o provincijos ministerio tarpvyriausybiniams reikalams Gil Remillard lepterėjimas, jog Bourassa konferencijoje esąs antras svarbiausias asmuo tuoj po Prancūzijos prezidento François Miterrand, dar labiau sustiprino įspūdį apie nesibaigiančią, beveik vaikišką, Quebec'o rivalizaciją su Ottawa.

PRANEŠA ELTA:

REIKALINGOS ŽINIOS APIE SOVIETŲ TRUKDYMUS

Berne, Šveicarijoje, BALANDŽIO mėn. 15 d. prasidės Helsinkio susitarimus pasirašiusių 35 valstybių ekspertų Konferencija žmonių santykiavimo klausimais.

VLIK'o Valdžia šiais klausimais ruošia memorandumą, kuris bus įteiktas šioje Konferencijoje dalyvaujančių valstybių delegacijoms. Memorandumui paremti reikia konkrečių faktų apie sovietų trukdymus:

1. Šeimų susijungimui,
2. Keliavimui (išvykti iš Lietuvos ar ten nuvykti),
3. Susirašinėjimui laiškais su žmonėmis Lietuvoje, ar ištremtais,
4. Dovanų pasiuntimui (muitai ir kiti suvaržymai),
5. Kitokiems ryšiams tarp žmonių.

Kas turi tokių faktų, prašomi kaip galima greičiau pranešti, nurodant: Savo vardą, pavardę ir adresą, kartu su asmens vardu, pavarde ir adresu Lietuvoje ar tremtyje, kuriam neleidžiama išvykti, su kuriuo susirašinėjama ir t.t. Visi šie duomenys bus prijungti prie VLIK'o memorandumo, prašant padėti pataisyti.

Visus duomenis siųsti šiuo adresu: ELTA, 1611 Connecticut Ave., N.W., Suite 2, WASHINGTON, D.C. 20009, USA.



OI, TU ŽIEMA, ŽIEMUŽE...

GRIPAS SIAUČIA ONTARIO PROVINCIJOJE

Gana nemalonaus gripo epidemija pripildė Toronto, Kingstono ir kitų Ontario provincijos vietovių ligonines. Daugiau susirgimų tuo pat gripu, negu paprastai užregistruota ši mėnesį ir Montrealyje, o taip pat ir kituose Quebec'o provincijos miestuose. Liga pasižymi karščiu, labiausiai paliesdama skilvį ir kvėpuojamuosius organus.

PUGOS IR ŠALČIAI KANADOS VAKARUOSE

Pagaliam, atrodo, centrinę bei rytinę Kanadą kankinę speigai ir pūgos, nutarė aplankyti taip pat ir iki šiol neįprastai šiltu ir sausu oru besidžiaugiančius prerijų ir net Britų Kolumbijos gyventojus. Vasario 15-tosios savaitgalį Vancouvėryje iškrito virš 25 cm. sniego, o Calgario bei Edmontono miestuose temperatūra naktimis pasiekė virš minus 40 laipsnių Celsijaus.

"IŠEIVIAMS DRAUDŽIAMA SKAITYTI LIETUVOS SPAUDĄ"

Ar žinojot, kad išeiviams uždrausta skaityti Lietuvoje leidžiama spauda? Taip žurnale "Laikas ir įvykiai" (Vilnius, 1985, Nr.20) tvirtina Algirdas Kavaliauskas, kurio žodžiais: "Tėvyneje spausdintas žodis išeiviams draudžiamas". Jo straipsnis pavadintas būdingai sovietišku žargonu: "Lietuvių Išeivija Gyvenamųjų Kraštų Nacių Konsolidacijos Procese ir Reakcionierių Pinklėse".

AUTO NELAIMĖJE ŽUVO DAR VIENAS LIETUVIS KUNIGAS - JUOZAS ZDEBSKIS

Rūdamins klebonas kun. Juozas Zdebskis, 57 metų amžiaus žuvo automobilio nelaimėje.

Smulkesnių žinių tuo tarpu dar negauta. Jis palaidotas š.m. vasario mėn. 10 d. Pažymėtina, kad jis buvo Katalikų Komiteto Tikinčiųjų Teisėms Ginti narys, kovotojas už tikėjimo ir žmogaus Teises. Už tai nemėgiamas sovietinės valdžios ir įvairiais būdais terorizuojamas.

LIC

TRYŠ VYSK. JULIJONO STEPONAVIČIAUS SUKAKTYS

Š.m. sausio 24 d. sukako 25 metai nuo Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus, vysk. Julijono Steponavičiaus neteisėto ištremimo. Jis buvo sovietų ištremtas už Vilniaus arkivyskupijos ribų į tolimą Lietuvos užkampį - Žagarę, Joniškio rajone.

Vysk. Steponavičiui uždėjo namų areštą Žagarėje, nes jis atsisakė įvykdyti neteisėtus antikonstitucinius ir antihumaniškus valdžios reikalavimus, būtent Religinių reikalų įgalotinio įsakymu kunigams uždrausti vaikus ruošti pirmajai Komunijai ir leisti įgalotiniui tvarkyti kunigų skyrimus. Vysk. J. Steponavičius parašė pareiškimą sovietinės ministrų tarybos pirmininkui, gindamas religijos laisvę.

Visos tikinčiųjų bei kunigų pastangos atitaisyti 1961 m. ištremimą ir šią Lietuvos Bažnyčiai padarytą skriaudą iki šiol nedavė jokių vaisių.

Vysk. Steponavičiui buvo uždrausta vykti į Vatikaną, su kitais Lietuvos vyskupais 1983 m. "ad limina" pasimatymui su šventuoju Tėvu.

1984 m. į Žagarę pas jo Ekselenciją atvyko Religinių Reikalų Tarybos įgalotinis Petras Anilionis "įspėti" vysk. Steponavičių, kad jis neturi teisės pasirašyti po protestais, važinėti į atlaidus, jubiliejus ir laidotuves, melstis už "nusikaltėlius" kunigus, raginti katekiuzuoti vaikus bei kištis į Vilniaus arkivyskupijos reikalus.

Panevėžio vyskupiją dabar administruoja prel. Kazimieras Dulksnys, o Vilniaus arkivyskupiją - kun. Algirdas Kazimieras Gutauskas.

Šiomet vysk. J. Steponavičius švenčia ir dvi laimingesnes sukaktuves šventes: birželio mėn. 21 d. sukanka jo 50 metų kunigystės jubiliejus, o gimtadienio dieną, spalio 18 d., jam sueina 75 metai.

Sveikinimus vyskupui Julijonui Steponavičiui jo sukaktuvių proga siųsti 235647 Žagarę, Joniškio raj., Ždanovo 5-2, Lithuania SSSR.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 20
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik
iš anksto susitarus. Už skelbimu turinį redakcija arba
leidykla neatsako.

JEIGU TESĖSIME- PRISIKELS LIETUVA

Henrikas N a g y s

(Žodis pasakytas Vasario 16-tos minėjime Montrealyje)

Tarytumei tikrai ir liko metuose viena vienintelė diena, įstengianti beveik visus mus suburti draugėn. Vasario Šešioliktoji tebeturi lyg ir magišką galią, didžiulės šeimos ir senos genties susiartinimo trauką, kai kiekviena ir kiekvienas mūsų jaučia, tikėkime, ne varginančią pareigą, bet gyvą ir tikrą ilgesį susitikti su savaisiais, pabuvoti drauge, pasiguosti savo dalia, pasidalinti rūpesčiais, pasidžiaugti laimėjimais, sustiprinti vienas kitą būsimiems ir būtiniams darbams. Esame mažytė sauja, lašas mariose, keli milijonai tebekalba senąja aisčių kalba, ir mus lengvai nušluos nuo šios planetos paviršiaus, jeigu nepadėsime vieni kitiems. Kas gi mums padės, jeigu ne mes patys sau? Mažytis lopinėlis prie Baltijos, mūsų gimtasai kraštas, prikeltas naujam gyvenimui pilksermėgių savanorių ir susipratusių rašto žmonių, visuomenininkų bei švietėjų, turi ir dabar dar ištikimų, stiprių seserų ir brolių, net mirti nebijousių ir nebijančių kovoje prieš nuožmų raudonąjį tvaną: grąšų, suktą ir negailestingą Azijos barbarą. Jeigu ne dėl ko kito, tai vien dėl jų mums reikia išlikti. Vien dėl jų mes turime susirinkti kiekvieną Vasario Šešioliktąją ir liudyti savo buvimui, kad dar tebesame, kad norime ir galime padėti, kad norime ir galime ištiesti pagalbos ranką, kur ji reikalinga, kad norime ir galime pasisakyti prieš skriaudas ir melą, kurie platinami ir raudonajame tautų kalėjime ir, deja, neretai net čia laisvajame pasaulyje. Jeigu mūsų būtų daugiau, jeigu būtume turtingesni, jeigu sugebėtume dažniau ir labiau paveikti kitų didžiųjų valstybių valdančiųjų sąmonę, sąžinę ir širdį, - daugiau padėtume ir savo pavergtam kraštui, tebekovojančiam už savo gimtą žodį, už savo Dievą, už savo teisę gyventi laisvėje. Mes turime gi tūkstančius tokių kaip tik ką laisvėn paleistasai Anatolijus Ščaranskis, bet apie juos nedaug kas kalba, o dar mažiau yra žmonių, kurie ką nors daro, kad jų balsas būtų išgirstas pasaulio tribūnose, kad jų goltą išvystų laisvojo pasaulio tautos. Netgi atvirksčiai: mes esame kaikiurių fanatiškų grupių nuolat užgauliojami trafarietiskais visiems mums be išimties taikomais kaltinimais, šmeižtais, įtarinėjimais, tarytumei lietuvių (kaip ir estų, latvių, ukrainiečių, rumunų, vėngrų ir kitų) visa tauta būtų pritarusi pavergėjams ar jų žudynėms. Neaiškios komisijos, sudarytos neaiškiu asmenu labai neaiškiems tyrinėjimams, mums yra labai ir labai aiškios. Sovietinis saugumas rado Šiaurės Amerikoje daug sau palankių, taip pat lengvai savo pusėn palenkiamų, o gal net paperkamų agentų, kurių pagrindinis tikslas yra kaip nors apjuodinti tuos, kurie kovojo ar tebekovoja prieš sovietinį imperializmą ir komunistinę diktatūrą. Neveltui komunistų manifeste įrašyta, kad ši pragariška sistema nori vieno: valdyti visą pasaulį. Sovietinio saugumo agentų ir jų pakaliku įtikinti naivūs vakariečiai nenori arba neįstengia to matyti. Štai mums ir proga ir užduotis - nuolat ir nuolat priminti visiems tokiems, kad jie neriasi patys sau kilpą ant kaklo.

Šiandien mes prisimename 68-tąjį gimtadienį atsikūrusios Lietuvos valstybės. Kaip mūsų prisikėlusį šalis buvo užsmaugta, teriota, kankinta, persekiota - visi žino. Daugelio mūsų tai buvo išgyventa. Tie, kurie neišgyveno, žino tai iš išlikusiųjų liudijimų. Kai vieną dieną atsivers sovietinių vergų stovyklų ir kapynų vartai - galės ir visas aklašis ir kurčiasis pasaulis suskaičiuoti kankinių kaulus ir įsitikinti, kad nacių kacetų siaubinga patirtis buvo netikėtai pakartota, bet nublunka prieš sovietinių budelių atliktas masines žudynes bei nusikaltimus. Gyvendami sočiame ir patogiam svetimame krašte, dažnai pamirštame ir mes, kad kiekvienas išlikęs lietuviškas žodis, kiekvienas išieivijoje išlikęs lietuviškas susibūrimas, kiekvienas lietuvis, išlikęs lietuviu, kiekviena lietuvi motina ir kiekvienas tėvas, užauginę vaikus, kurie didžiūojasi ir žino savo kilmę ir kalbą, duoda mums visiems didžiausią dovaną, nes jie pradžiai pačios Lietuvos gyvastį svetimame krašte ir stiprina dvasią ir ryžtą tikrųjų lietuvių savame krašte. Jie pateisina kovojusių nepriklausomybės kovose ir dabar Lietuvoje tebekovojančių aukas ir kraują už savo tautą.

Nėra Dievo išrinktųjų tautų. Visos tautos yra lygiai Dievo išrinktos. Visos pasaulio tautos, gentys ir rasės turi tą pačią teisę gyventi be bado, be priespaudos, be persekiojimų. Laisvė yra visų žmonių ir bendruomenių savastis arba laisvės iš viso nėra. Nei vienas šioje žemėje nėra daugiau arba mažiau vertas gyventi. Tikrai Amžinojo Tvėrėjo valia lemia gyvastį arba mirtį.

Todėl šiandien čia ir susirinkome, visos kartos, nuo jauniausios iki vyriausiosios, pasakyti ir kiekvienas sau, ir savo bendrataučiams, ir svetimiesiems draugams, bet taip pat ir priešais, visai žmonijai, kuri dar neapa-

ko ir neapkurto, kad tebesame gyvi ir kad norime gyventi laisvai savo laisvoje žemėje. Taip kaip kiti. Tokia tad ir tebūna ši šventė, šios kelios atmintinos valandos, praleistos kasmet savųjų tarpe: tebūna ji lyg ir širdyje pakartota bendra, bebalsė visos aisčių giminės priesaika, mažo mūsų krašto vaikų kraujo priesaika, pažadas ir tikėjimas, ištikimybė ir meilė sava gimtinei - nepraėi - nančios, nesunaikinamos nei vergijų, nei kankynių, nei svetimų kumščio, nei svetimų aukso, nei kasdienybės dulkių. Tepadeda Dievas ir mums benamiams, ir mūsų seserims ir broliams, namuose nešantiems vergijos jungą, išblaškytiems po sibirų ir uždarytiems kalėjimuose šią priesaiką tesėti. Jeigu tesėsime - mūsų Lietuva prisikels iš vergijos naktų naujam ir šviesiam pavasariui.

VASARIO 16-TOSIOS PROGA, Liūtas GRINIUS paruošė angliškai tekstą atvykusiems kitataučiams svečiams išdalinti. Dedame ištraukas).

... Contrary to the history of Canada, the declaration of the re-establishment of the sovereign state of Lithuania was not a peaceful evolutionary process but a prolonged battle during which volunteers of Lithuania had to assert their belief to their right to freedom against the remaining armies of Kaiser's Germany, the forces of Bermont-Avalov, the onslaught of Russian Communist hordes, the neighboring Poles, and later, even against the caretaker French, acting on behalf of the Entente, in the Klaipėda region.

The strive for independence is not new to most European nations. It is, however, in sharp contrast to the experience of Canadians who lived through turbulent years of colonial expansion and the wars against the French and the United States. In spite, or perhaps, because of this history, Canada gained its Dominion status from Great Britain through an evolutionary process. It is peculiar that the latter day wars which were fought by Canadians were conducted not in defense of their own country but for the cause of liberty of others, chiefly in support of the interests of the Commonwealth and the ideals of Western Democracies. The latest example of such Canadian valor was vividly demonstrated during the crisis in Teheran when the Canadian Government unhesitatingly sheltered American diplomats and provided for their passage out of Iran. It is these examples of Canadian behavior that make every Canadian proud.

It is natural to ask whether a nation, which was not required to fight for its own independence, can understand the struggle of others for liberty? I think that Canadians can because Canada is beholden for its independence to some degree to the revolutionaries in the South. It can also understand the strive for freedom because it is a nation of immigrants and because it has a deep seated sense for humanitarian causes, a sense of right from wrong.

Canadians will therefore appreciate the struggle of Lithuanians who have asserted their right to statehood some 700 years ago and who have defended this right at intervals of every generation since their statehood was lost to Russia and Prussia in 1795. Forceful armed resurrections were staged in 1812, 1831, 1863, 1905, 1918, 1941, 1944-1953. The last was followed by passive resistance through open protests, submission of petitions bearing over 100,000 signatures, formation of committees for the defence of human, national and religious rights, and through the ongoing publication of clandestine periodicals. These manifestations speak loudly that the quest for freedom in Lithuania has survived the harshest Stalinist political and military suppression, Russification and colonisation for the last forty six years. These acts of defiance against the Russian occupiers have cost the Lithuanian nation probably more than any other nation of our world: a quarter of the total indigenous population /some six to eight hundred thousand lives/ was forcefully deported, imprisoned, subjected to treatment in psychiatric hospitals, or were wantonly killed. A nation of such unbending spirit does not need new tests of self determination and is only asking for its sacred right to be released from bondage - from the imperialistic Russian occupation and political influence.

Lithuania was a prey of Soviet aggression. To this day it is an occupied country. Yet, no international covenants dealing with the protection of its freedom fighters, no covenants concerning the treatment of its civilian population are applied to the subjects of Lithuania. The fact of Soviet aggression of 1939-1940 against peace in Europe, and the fact of an illegal occupation have been unequivocally established by most Western Democratic Governments which to this day recognize the legal right of Lithuania to its independence. The illegality of the Soviet occupation was reaffirmed during the Kersten Committee hearings in the United States Congress in 1953. The illegality of the Soviet presence in the Baltic States was again vividly demonstrated during Baltic Tribunal against the Union of Soviet Socialist Republics in Copenhagen in 1985. There were also court judgements concerning the rights to Baltic properties which denied Soviet claims to them.

... Most issues would have died a long time ago. But this is not true about Lithuania's right to independence because Lithuanians are very tenacious people. Instead of this issue being forgotten, the Lithuanian cause for freedom has gained strength not only in Europe but also in Australia and in North America.

...

The issue of freedom for Lithuania and for similarly subjugated Latvia, Estonia, the Ukraine, Byelorussia, the Caucasian republics and the many Islamic nations within the Soviet Empire are not mute issues. In its simplest form, it is an issue of human and national rights which are indivisible from the issue of peace. In the more complex form, it is an issue of dealing with the last remaining colonial empire on this Earth.

These issues should be dealt with by seeking diplomatic solutions but they should never be regarded as problems which are isolated from our other dealings with the Soviets. The Western Democracies owe to themselves and to their future security to exert possible method for assuring that freedom, human and national rights are dealt with as indivisible issues. The Soviet Union has long tried to hold the West hostage by the threat of nuclear warfare which neither it, nor the



VASARIO 16-TOSIOS MINEJIMO TORONTE PRELEGENTAS
VLIKO Vicepirm. LIŪTAS GRINIUS. Nuotrauka St. Dapkaus

West can win. In actuality this threat only sought to buckle the civilized world for granting concessions for greater support in manufactured products and especially for high technology items - for the return of the detante, so that it could bolster its failing economy for renewed attacks on the West. In today's situation, the West owes to itself to press the Soviets for a more positive demonstration that the Evil Empire, the Empire of Deceit, the Empire of Doublepeak really intends to reform itself under the new leadership of the Secretary General Gorbachev. Proofs of such good intentions should revolve about the reduction of nuclear devices to a total of one hundred or fewer, cessation of warfare in Afghanistan, the release of the Baltic States from occupation and political hegemony, the restoration of human rights to people of different views and beliefs. Without such proofs of good will there will be little hope for really reformed East-West relationships and little hope for peace in the world.

In absence of such proof from the Soviet Union, there should be no Stolychnaja and no Ladas coming to Canada and there should be no trade and no high science exchanges going from Canada to the Soviet Union.

TIKRAI PAŽANGŪS KINIJOS PROFESORIAUS PAREIŠKIAMĖ TORONTO DIENRAŠTYJE

Toronto Star sausio mėn. 25 d. laidoje atspausdino straipsnį korespondento G. Utting, kuriame aprašomas pasikalbėjimas su Kinijos Socialinių Mokslų Akademijos rektorium Pekinge, prof. Su Shaozhi. Jis yra buvęs Raud. Kinijos diktatoriaus Mao vienu iš patarėjų ir tik vykęs Mao įsakymus.

Laikai pasikeitė Mao mirus. Dabar Kinijos premjeru yra Deng Xiaoping, buvęs Mao pavaduotoju, generolu ir sėdėjęs kurį laiką kalėjime už Mao kritiką.

Prof. Su Shaozi pasikalbėjimo metu kavinėje su žurnalistu G. Utting yra pareiškęs: "Kinija dabar pergyvena Naują Demokratinę Revoliuciją". Pirmiausiai demokratizuosis pati partija ir vadovybė. Profesorius pasakė, kad nei Marksas, nei Leninas neturėjo visų atsakymų problemoms, atsiradusioms moderniajame pasaulyje. Jis paneigė Stalino teoriją, kad darbo klasė turinti vadovauti iš viršaus, kad tautos, klasės, kurios nepitaria komunizmo ideologijai, turinčios būti sunaikintos, išrautos su šaknimis. Kaip pats prof. Su, taip ir dabartinis Kinijos premjeras yra kitokios nuomonės. Dabartinė Kremliaus komunistų diktatūra taip pat esanti klaidinga: "We can not copy the Soviet Unions Communism. We have been reassessing the history of China".

Maskvos rekomenduojamas internacionalas kaip SSSR, taip ir Kinijai padarė daug žalos ir prof. Su sako, kad "Laimė, jog Kinija ne šimtu procentų juo vadovavosi". Jis pasakojo, kaip Kinijoje irgi turėjusi būti įvesta proletariato diktatūra vadovauti tautai. Diktatūros nesivadovavo demokratiniiais principais, o tai pakenkė

ūkio kilimui komunistiniuose kraštuose.

Kinijoje Mao buvo per senas, atskirtas nuo masių, darė klaidingus sprendimus. Taip Mao komunizmas-diktatūra kinų tautoje tapo nebepopuliarus. Ypatingai jaunoji karta nusivylė dievuku Mao ir nusigyrė, o tuo pačiu ir staliniskasis komunizmas bankrutavo ir visi ryšiai su Maskva ir Kremliumi nutrūko.

Deng Xiaoping, Kinijos demokratiškojo komunizmo kūrėjas, mėgina dabar įvesti naująjį socializmą (gal reikėtų sakyti iš viso socializmą), pritaikintą Kinijos tautai, be Markso ir Lenino utopijų.

SSSR ginklavimasis rusų tautos gėrbūvio nepakelia, ir toliau gyvena gerai tik aukštieji partijos pareigūnai, generolai ir enkavedistai.

Xiaoping įtraukė jaunesniąją kartą į valdymo aparatą, atstato privatinę nuosavybę smulkiose ūkio šakose, amatuose. Organizuoja švietimą visiems, ne vien partiečių vaikams. Profesorius Su sako, kad dabartinė vyriausybė turi kitas pažiūras į užsienio kraštus, tautas, nori bendrauti su Vakarų pasauliu, o ne su Kremliumi. Pagal seną komunistinį galvąją, kom. valdžia turinti valdyti kraštą, monopolizuojant visas jėgas bei įstatymų tvarkos. "Tai klaidinga", sako prof. Su. "Turi būti vadovaujamas demokratiškais principais, naujas, geras idėjas reikia perimti iš kitų grupių, partijų, jei jos yra pažangios ir kraštui naudingos". Tai reikėtų, kad opozicija pripažįstama. Galima daryti išvadą, kad Kinija nebe-garbina nei Markso, nei Lenino, nei Kremliaus, bet žygiuos tautiniu Kinijos keliu, kinai dirbs Kinijos gerovei, o ne "vyresniam broliui". Idomu sekti atsiradusius skirtumus tarp dabartinės Kinijos ir Kremliaus komunizmo supratimų. Paulius J. Stumbras

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PRIE MIRUSIO BROLIO DVASIOS VADO KAPO

Ar gali kas nors dar labiau paliesti širdį už ištartą paskutinįjį "sudie". Graudi tikrovė, kaip į debesį besileidžianti saulė, vienam ištrykšta ašaromis, kitam – susimastymo atodūsiu.

Mums – skautams ir skautėms ir vienaip, ir kitaip pasireiškia, nes Velionis buvo per daug artimas ir savas, per daug brangus ir mielas. Daugiau kaip 30 metų su mumis stovyklavęs po atviru Viešpaties dangumi, persikėlė į amžinąją Stovyklą, palikęs mums paprastumo, draugiškumo ir besidžiaugiančio Dievo vaiko pavyzdį. O laužuose dar ilgai matysime trūkumą, nebegirdėdami dainelių ir armonikėlių, ir patys kartu su juo nedalyvaudami.

Mirusio stovyklautojo, skautininko, dvasios vado "skrajojančio kapeliono", Tėvo Stasio K u l b i o, S. J. netekę, savo liūdesiu stiprinkime pasiryžimą uoliau praktikuoti skautybę, kad lavinimas mylėti artimą taptų nedžiūstančiu vainiku prie mirusio Brolio kapo.

Č. Senkevičius



Kun. St. Kulbis su kitais skautų vadovais sveikinsis "Romuvoje"

Kas Vyksta Anapus Sovietų Pasiuntinybės Vartų

Kaip veikia sovietinė diplomatija? Jų propaganda? Kokia pasiuntinybės darbo dienos rutina? Koks nuostimtis jų tarpe kagebistų? Kokios algos? Kokie privalumai bei pramogos gyvenant užsienyje? Kaip bandoma įsibrauti į krašto valdanciuosius sluoksnius? – Atsakymus į tuos klausimus suteikia neseniai pasirodžiusi Nicolas P o l i a n s k i knyga, pavadinta M. I. D. (Ministerstvo Innostrānch "Dieš), aprašanti autoriaus dvylikos metų patirtį sovietinės diplomatijos tarnyboje. Pradėjęs savo karjerą vertėju Maskvoje Užsienų Reikalų Ministerijoje, Polianskis gauna pirmą paskyrimą Šveicarijono 1972 metais, Berno pasiuntinybės, kurioje išbūna iki 1976 metų. Po to ji perkelia Zagreban (1976-78), ir dar vėliau Paryžiun (1978-82). Per tą 1969-82 m. laikotarpį Polianskiui tenka susitikti su eile žmonių, jis dalyvauja įvairių valstybės vyrų pasitarimuose: princų Sihanouk, imperatoriaus Jean-Bedel Bokassa, Prancūzijos prezidento Pompidoux, priėmimuose jų viešnagės Sov. Sąjungoje proga. Jam pasitaiko būti Berne, kai atvyksta išstremtas Solženitsin'as. Jis susipažįsta su sovietiniu kosmonautu. Bet už vis labiau – jis susipažįsta su diplomatinės veiklos kasdienybe, regėdamas personalo tarpusavio santykius, visą kasdieninės rutinos bukybę, įkyrėjusią iki tokio laipsnio, kad, pasinaudojęs tinkama proga, jis perbėga su visa šeima į Vakarus.

Knyga stambi, dalykiška, techniška ir vietomis nuobodo. Teko parinkti joje dalykus, kurie mažiau žinomi, rečiau aptinkami kitų disidentų veikaluose. Iš tiesų, išskyrus oficialius sovietų diplomatų atsiminimus (I. Maiskio), knygų ta tema nedaug. Paskutiniu veikalu, pavaižduojančiu SSSR atstovybių veiklą, buvo Kaznačejev'o knyga apie pasiuntinybę Rangoone, pasirodžiusi prieš dvidešimt metų.

V e r t.

Vaišės užsienio atstovų priėmimuose Kremliuje arba pasiuntinybėse

Iš tiesų, man teko pradžioje dažnokai dalyvauti tiek užsienio pasiuntinybių priėmimuose, tiek iškilminguose susitikimuose Kremliuje švenčių ar kosmonautų pasitikimo progomis. Dažniausiai man prireikdavo talkininkauti vertėju Podgorny "tarnybiniam" pavaduotojui. Mat, visų penkiolikos sovietinių respublikų Aukščiausios Tarybos Prezidiumo nariai laikomi Podgorny "pavaduotojais". Jiems tenka kasmet praleisti mėnesį Maskvoje, atliekant tą mandatą.

Mane apstulbino daugelio jų nesusiavikamas tarptautiniuose klausimuose. Jie apipildavo juos priimančių pasiuntinių elementariausiais klausimais apie jo krašto geografiją, istoriją, kulinariją, papročius ir t.t. Buvo akivaizdu, kad jie nesiteikė savęs pavarginti, užmesdami akį į kokią enciklopediją ar ministerijos paruoštą rankvedėlį, prieš ateidami į priėmimą. Iš kitos pusės, jų akimis, tokie kamantinėjimai reiškė originalių ir gudruolišką dalyką: pasak jų ponelių, ambasadorius turėjęs jautis maloniai kutenamas, kad rodomas toks susidomėjimas jo kraštu. Antra vertus, pokalbiai apie geografiją, papročius bei tradicijas, krašto kalbą ir kulinariją suteikė galimybę išvengti kliudyti politines problemas. Šiuo atžvilgiu net ir patys drąsiausi pasitenkindavo vien "Pravdos" vedamųjų pakartojimu savais žodžiais. Kai kurie, baimindamiesi, kad kas nesuabejotų jų šaltinių oficialiu pobūdžiu, kartais net nušnekėdavo: "Vakar "Pravda" skelbė, kad bus geras oras. Matot, šiandien tikrai Maskvoje nuostabi dienele".

As prisimenu, kaip vienas tų Podgorny "tarnybinių" pavaduotojų kartą panikiškai išsigando, išvydęs, kad užpakalyje garbės stalo stovi eilė mikrofonų. Jis ėmė dūžytis, lakstyti į visas puses, reikalaudamas iš protokolo tarnybos žmonių, kad tie mikrofonai būtų bematant pašalinti. Ir nesiliovė kartojęs, apimtas pasibaisėjimo: "Kaip, taip galima?... Tai nebuvo numatyta... Pašalinkit tai, kuo skubiau..."

Galop, tuos mikrofonus pašalino. Juos buvo surikiavę per apsirikimą. Bet lengva suprasti to provincijos biurokrato kvaitulį. Jis niekad nebuvo išdrįsęs ištarti viešai 1986. II. 20



Kun. Stasys Kulbis su savo suorganizuotu orkestrėliu "Romuvos" stovykloje. Abi nuotraukos V. Bacevičiaus

o juo labiau svetimtaučių akivaizdoje – nė vieno žodelio, kuris nebuvo "numatytas". Jis pasitenkindavo vien iš anksto jo sekretoriato paruoštu ir partijos aprobuoto teksto atbambsėjimu.

Lyčių lygybė Žinybose

Nors mūsų vertimų departamentas nebuvo didelis, bet buvo itin dinamiškas vienetas Užsienio Reikalų Ministerijoje ir jis buvo sąlytyje su visais operaciniais tos Ministerijos skyriais. Pagal principą, vyriškasis personalas išbūdavo jame trejetą – ketvertą metų. Paskui jį paskirstydavo po įvairias pasiuntinybes užsienyje arba perkeldavo į operacines žinybas.

Nors moterys sudaro to padalinio pastovų ir netgi vadovaujančių branduolį, jos turi skirtingą statusą. Visų pirma, joms nepavedami valstybinių pasitarimų ar pašnekesių su svetimų kraštų pasiuntiniais tekstų vertimai. Joms leidžiama vertėjauti vien valstybės vyrų, apsilankančių SSSR, žmonoms. Antra vertus, joms praktiškai užvertos durys turėti pastovų darbą sovietų pasiuntinybėse užsienyje. Netgi pačioje SSSR diplomatinė tarnyba yra viena iš konservatiškiausių profesijų ir moterys jį nepatenka. Diplomatinio personalo daugumą sudaro vyrai; jų žmonos neturi pareigų, rūpinasi vien šeima ir vaikais. Bet, nors ir nederindamos kitur, jos gali dalyvauti diplomatinio gyvenimo iškilmėse, pramogose.

Diplomatinės Tarnybos Smagumai

Per trejetą metų, kuriuos aš praleidau vertimų skyriuje, aš daug ką patyriau apie Ministerijos papročius; sužinojau, kaip ekscentriški, linę despoticizman būna pasiuntiniai, kokią tiraniją užvaldo jų žmonos sovietiniams piliečiams, esantiems užsienyje, sužinojau apie meilės avantiuras, atšaukimą iš užsienio, atleidimus iš darbo už girtuoklįvimą ir "patvirkimą", apie skandalingas skrybas, kada žmonos iškloja savo skundus partijos komitetui.

Vėliau aš nugirdau iš savo draugų Trečiajame Europos Departamente daug istorijėlių apie Abrasimov'ą. Labiausiai man įstrigo šis anekdotas: vieno pasiuntinybės tarnautojų posėdžio metu ambasadorius Abrasimov'as kreipėsi į antrąjį pasiuntinybės sekretorių: "Žmonės skundžiasi jūsų šunimi. Jis gąsdina vaikus. Reikia jį grąžinti atgal į Sovietų Sąjungą." Antrasis sekretorius ėmė aiškinti, kad namuose visi myli tą šunį, kad jis yra tapęs šeimos nariu ir kad jam būsia sunku su juo išsiskirti. "Tokiu atveju, ką gi", tarė Abrasimov'as, "jums teks būti šuns ir šeimos palydovu kelionėje į Maskvą." Ir tai nebuvo sąmojaus pasišvaistymas. Tą pačią dieną antrasis sekretorius krovėsi savo lagaminus.

Referentūra

Nuo pat pirmų dienų aš sužinojau kas yra "referentūra", tas pasiuntinybės "sancium sanctorum", kur saugomi slapsti dokumentai. Dėka ambasados radijo siųstuvo šie tarnautojai palaiko ryšį su centriniais valdžios organais Maskvoje. Jie susižino šifruotomis telegramomis. Teroristinio pasikėsimo ar gaisro atveju, reikia pirmą pirmiausia apginti "referentūrą", neįsileisti joni svetimšalių, įskaitant policininkus ar ugniagesius. Tokio eventualumo atveju, to kambario seifo tarnautojai turi ko skubiausiai sunaikinti visus slaptus dokumentus. Tarp kitko, jų skaičius sumažintas iki paties minimumo. Mat telegramos, kaip ir kiti dokumentai, reguliariai deginami incineratoriuje.

Šifro valdininku (prisiminkim, kad juo buvo kažkada ir Igor Guzenko Ottawoje. Vert. pastaba) darbas užsienyje yra gana sunkus ir varžomas drakoniskų parėdymų. Jie neturi teisės turėti jokių kontaktų su svetimšaliais ir gali išeiti miestan vien lydimi diplomatų (paprastai, KGB tarnautojų). Kartais jiems leidžiama nuvažiuoti koki savaitgalį pameškeriوتي, bet su vyrukų iš KGB palyda. Jie priversti gyventi pasiuntinybės bloke, dažniausiai nepatogiose administracijos pastato patalpose. Berne jie buvo įsitaisę mikroskopiniuose kambariukuose virš šifro-sleptuvės patalpų kuone palėpėje. Jiems taip pat tenka budėti, nes kambarys-seifas turi būti pasiekiamas bet kada paros metu. Vadinasi, jie murkso tarp keturių sienų, prie dirbtinos šviesos, valandų valandomis, apsikrovę vienodu, varginančiu darbu, niekad, arba beveik niekad, nepažinę krašto, kuriame jie išgyvena daugelį metų. Pažymėtina, kad jų misijos trukmė griežtai apribota dviejų metų, diena dienos, terminu. Po to būna metų ar dviejų pertrauka Maskvoje. Kadangi jų darbas nereikalauja svetimų, ar to krašto, kur esama kalbų mokėjimo, juos, kilnoja kaip kam šauna į galvą, iš vieno krašto ar kontinento į kitą, iš Egipto į Vietnamą, iš Šveicarijos į Peru. Šifro tarnautojai sutinka su tom nežmoniškų sąlygom. (kartais patys siūlosi) dėl vienos ir tos pačios priežasties – dėl pilnai patenkinamos algos, kuri jiems išmokama užsienio valiuta. Dar Stalino laikais jiems dikčiai pakėlė algą ir šiandien ji prilygsta Ambasados patarėjo atlyginimui. Maskvoje žmonės juos laiko turčiais, nes jie reguliariai keliauja užsienin ir, gaudami stambų atlyginimą, visumoje išleidžia sau labai nedaug.

Kas dvi savaites referentūros tarnautojai priimdavo ir išsiųsdavo diplomatinius paketus. Diplomatiniai kurjeriai yra šauniais "techniško personalo" reprezentantais, nes jų aspiracijom yra vien išvykti užsienin ir užsidirbti užsienio valiutos. Keliaudami jie paprastai vežasi didžiausius lagaminus, pilnus asmeniškų gėrybių. Jie puikiai išmano kur geriausia apsipirkti ir pelningiausiai parduoti Maskvoje. (bus daugiau)

MODERNIŠKA LIETUVIŠKA KNYGA VAIKAMS

R. Vitas

(t e s i n y s)

Buvo ypač malonu girdėti pirmus atgarsius iš svetimtaučių. Western Publishing bendrovė, kuri sutelkė leidimą Institutui paruošti pratimus, labai aukštai įvertino juos, sakydama, kad yra profesionalaus lygio. Tai reiškia, kad jau prieš leidimą autoriai dalinai pasiekė savo tikslą.

Nė vienas spausdintas darbas nepasirodo be įtempto darbo ir pasiaukojimo. Šių pratimų autoriai jau yra pripratę prie tokių darbų, dirbant eilę metų lietuvių leidinių paruošime ir mokslo darbe. Valerija Sparkytė yra dirbusi 14 metų mokytojos darbu lituanistinėse mokyklose. Ji yra baigusi Univesity of Illinois magistrės laipsniu komunikacijos mokslų srityje. Jos specialybė buvo propagandos vaidmuo žmonių įtikinime. Ji anksčiau yra paruošusi konspektus Lietuvių Skaučių Seserijos paukščiųjų ir skaučių skyriams. Dirbo Univesity of Illinois mokslo/Švietimo Reikalų skyriuje, tyrinėjo mokslo medžiagą bei mokymo metodus, dabar dirba savo srityje reklamu tyrinėjimuose.

Ramunė Račkauskienė turi pedagogės magistrės laipsnį iš Chicago State Univesity. Dabar tęsia studijas savo srityje Northern Illinois University. Yra mokytojavusi amerikiečių mokyklose ir dirbusi Cook County švietimo įstaigose. Šiuo metu mokytoja Dariaus-Girėno žemesniojoje lituanistikos mokykloje. Mokyti. Račkauskienė yra ruošusi mokslo priemones anksčiau ir pernai įsteigė ir dabar vadovauja Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Švietimo Priemonių Telkimo Centrai, kuris renka įvairiose laisvojo pasaulio lietuviškose mokyklose naudojamą mokymo medžiagą ir priemones. Prieš metus su dail. Nijolė Mackevičienė ir mokyti. Gailutė Valiulienė išleido Pelenę, t.y. Cinderella lietuvių ir anglų kalbomis.

Dail. Nijolė Mackevičienė turi pedagogės magistrės laipsnį iš DePaul University ir yra daugelį metų mokytojavusi valdžios mokyklose; taip pat joms paruošusi aukštai įvertintas mokslo priemones. Ji yra ruošusi mokslo priemones ir lietuviams. JAV LB Švietimo Taryba netrukus išleis jos Kas aš esu ir Kalbėjime lietuviškai. Yra iliustravus komercinę medžiagą.

Lietuvių kalbos serijos redaktorius, prof. dr. Jonas Račkauskas, yra Pedagoginio Lituanistikos Instituto rektorius, Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centro steigėjas ir dabartinis valdybos pirmininkas. Jis yra pedagogikos profesorius ir magistro studijų skyriaus vedėjas Chicago State University. Anksčiau buvęs valdžios "Head Start" programos direktorius. Tarp įvairių studijų anglų ir lietuvių kalbomis, jo žymiausi įveikimai apibūdino Lietuvos ir Lenkijos edukacinę komisiją XVIII amžiuje ir Lietuvos švietimo istoriją. Keli leidiniai išversti į prancūzų kalbą.

Žinoma, autoriai turėjo pagalbos iš įvairių asmenų darbo ruošimo stadijose. Diana Gelažiūtė-Kizlauskienė paruošė viršelį spausdinimui. Ji pagal profesiją yra dailininkė ir yra iliustravusi kelias knygas ir lietuvių organizacijoms. Idomu, kad ji buvusi Valerijos Sparkytės paukštytė ir vyresnė skautė, o dabar padėda buvusiai draugininkei. Gailutė Valiulienė ir Mykolas Drunga skaitė korektūras ir patarė kalbos reikalais. Elena Sparkienė buvo leidimo patarėja, t.y. skaitė korektūras, patarė kalbos ir švietimo reikalais. Agr. Stasys Vaičius taip pat buvo leidimo patarėjas. Inž. Romas Stakauskas, "Antrojo kaimo" aktorius, prisidėjo tam tikromis idėjomis pratimų patobulinimui. Robert Fiedler, 35 m. amžiaus amerikietis ir Saulutė ir Skaidrytė Ramanauskaitės, 12 ir 9 m. amž. lietuvių, buvo apkalusinės ir įvertino pratimus pagal patrauklumą, supratimą, naudingumą. Kornelija Venclovytė-Elliott, kuri turi bakalaurs laipsnį iš vaikų psichologijos, yra Lietuvių Operos narė ir veikia Tėviškos Evangelikų Liuteronų Parapijoje, analizavo ir išbandė pratimus. Violeta Oparinaitė, kuri yra plačiai susipažinusi su kitomis kalbomis ir kultūromis, taip pat prisidėjo prie to darbo. O Andreja Mackevičiūtė "paaukojo" savo Scarry žodyno knygą, kad darbas būtų lengvesnis.

Žinoma, už kantrybę autorių šeimų nariams ir giminiams irgi turi būti padėkota.

Pedagoginis Lituanistikos Institutas, išleisdamas šiuos pratimus paprašė paramos iš saulelės susipratusių ir lietuvišką švietimą remiančių veikėjų. Mano Žodyno Pratimų garbės mecenatai yra dail. Marija ir dr. Kazys Ambrozaičiai, agr. Ignas Andrašiūnas, Stefanija ir Kasperas Radvilai. Mecenatai yra Isabelė ir Aristidas Bičiūnai, Violeta O. ir Robert Fiedler, Sofija ir Juozas Grauziniai, dr. Aldona Juozevičienė, dr. Birutė ir Bronius Kasakaičiai, Janina Račkauskienė, dr. Kazimieras Rimkus, dr. Augusta ir dr. Vaclovas Šauliai, Antanina ir Juozas Vasiukevičiai. Rėmėjų tarpe yra dail. Vanda ir dr. Gediminas Balukai, Romas Bridžius, dr. dail. Marytė ir Bronius Gaižučiai, Jonas Grigaitis, Teodora ir Alfonsas Ilekiai, Antanas Kaireiva, Dana ir Henrikas Novickai, Elizabeth Novickas, Alfonsas Pimpė, Nina ir Bronius Racevičiai, Elena ir dr. Antanas Razmos, dr. Aldona Rugienė, Aldona ir inž. Juozas Rimkevičiai, agr. Stasys Vaičius, Lietuvių Agronomų Sąjunga Čikagoje.

Kaip matome iš šių sąrašų, daug prisidėjo prie šių naujų pratimų ruošimo lietuvių visuomenė. Ypač tėvai ir mokytojai turėtų šias pastangas ir įsigyti vaikams pratimus, kad jų lietuvių kalba gerėtų ir lietuviška sąmonė didėtų. Reikia prisiminti, kad mūsų išsi-skaidžiusios išeivijos ateitis yra vaikų tarpe. Iš jų bus išugdyti rytojaus veikėjai, politikai, rašytojai, dailininkai, mokytojai, kurie turės pasižymėti ne tik lietuvių kolonijose, bet taip pat ir svetimtaučių tarpe, keldami lietuvių tautos vardą ir reikalus. Turime atsižvelgti į sunkumus išmokyti lietuvių kalbą ir kultūrą dabartinėse lietuvių mokyklose. 4 valandos lietuviškų pamokų į savaitę neužtenkamos lietuviukų išlavinimui. Reikia patraukti priemonių, kurias vaikai galėtų ir - svarbiausia - norėtų vartoti namie. Šie pratimai yra vienas žingsnis į tą naują lietuvių švietimo etapą.

Pratimai netrukus pasklis lietuvių mokyklose ne tik JAV, bet ir Kanadoje bei Australijoje. Užsakymus galima siųsti: Lituanian Institute of Education, 5620 South Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636 USA. Taip pat galima telefonu užsisakyti (312) 434-4545 arba (312) 425-4266. Pratimai irgi bus parduodami Institute ses-tadieniais ir mokslo metų bėgyje bei lietuviškose krautuvėse. Pratimų kaina JAV \$3.00, pridėdant dar pašto išlaidas.



1986
1 (195)
SAUSIS

Iš: "Pasaulio Lietuvis"

JAUNIMAS BRAZILIJOJE



Tarp „velnių“ ir „raganų“ linksminasi trys lietuvaitės — Kristina, Elvyra ir Klaidija. Nuotr. dr. Alfredo Stanevičiaus



Lietuvių kiosko bendras vaizdas, vidury — raguolis, pjaustomas gražių merginų Elviros ir Alinos. „Gera prekė pati save giria“.

ATSIŪSTA PAMINĖTI:
PASAULIO LIETUVIS, I(195),
1986 - Sausis. Mėnesinis
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės leidžiamas žurnalas.
Redaktorius: Bronius Nainys.
Redakcijos talkininkai: Romas Kasparas ir Gytis Liulevičius. Sporto skyriaus redaktorius - Kęst. Sušins - kas. Korektorius - Juozas Masilionis.
Prenumerata metams 12 JAV dol., Kanadoje - 15 JAV dol., pirmos klasės siunta - 20 JAV dolerių.
Adresas: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA.

Tai grynai informacinio pobūdžio žurnalas, labai gausiai iliustruotas, gražiai spausdinamas.

Turinyje:
Nauji Metai ir Nauja JAV LB Vadovybė.
Lietuva: AUŠRA Nr.42 (Apžvalga), M. Pleškys
Veiksniuose: Naujas Lietuvos Generalinis Garbės Konsulas Čikagoje; Įspūdžiai iš VLIK'o Seimo Išvakarių, J. Navakas
Politika: Reagan'o-Gorbačiovo Ženevos Konferencijos Atgarsiai, Prielaida
Švietimas ir Auklėjimas

Tautinės Sąmonės Išlaikymas
- įvadinis žodis V. Kamantas; pasisakymai iš laisvojo pasaulio lietuvių mokyklų darbuotojų bei kultūrininkų: J. Kavaliūnas, Vincas Bartusevičius, Andrius Šmitas, Irena Joerg- Naudžiūnaitė, Janina Vaboliūnė, Jūratė Statkutė de Rosales, Henrikas Valavičius, Juozas Žygas, M. D. Šmitienė.

Kultūra: Geriausias 1985 m. darbas, b.n.; Čikagoje dainavo Eva Tamulėnaitė, b.n. Tradicinė Jaunimo Centro vakarinė, J. Žygas
Pasaulio Lietuvių Jaunimas: Henrikas Antanaitis, Birutė Prašmutaitė, PLJS Žinios ir Veikla, R. B.

Sportas: Mūsų skautai: 1985 m. Skautų stovyklų Suvestinė, A. Namikienė
Išėjusiems Prisiminti: Bronius Nainys, M. D. Šmitienė, Vieni Metai be Vinco Kazoko, a.m.
Lietuviškos Šeimos; Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje, Laiškai, Leidiniai, Aukos, Adresai.

Viršelyje - Broniaus Kvikių penki tomų "Lietuvos Bažnyčių".

daugiau nieko ir nereikėjo, nes viskas atrodė vystosi lyg nuo liepto į vandenį.

Po kiek laiko Laima, nors Griška uždraudė kam nors pasipasažoti apie tai, neiškentėjusi pasisakė Maričkai. Ši tačiau, lyg negirdėjusi, įniko į savo darbą ir tuo tas pokalbis pasibaigė.

Vargina, labai vargina buvo taip pasiutusiai varžytis, kad paskutinį mėnesį tarnautojų akys neatkreiptų į Laimą dėmesio. Gerai, kad Griška ją vertė visą laiką sėdėti prie telefono ir išleisdavo tik sutemus. Rugsėjo pabaigoje, kai buvo likusios tik dvi ar trys savaitės iki gimdymo, Marička atbėgo uždususi pas Laimą. Ji apkabino ją ir kukčiodama išdėstė:

- Pripratau prie tavęs, brangioji Laima, kad man pasidarei dar brangesnė kaip tikra sesuo! Labai skaudžias žinias sužinojau. Tik turi pažadėti, kad klausysi, ką pasakysiu ir manim tikėsi. Jau seniai sekiau tą tavo mylimąjį ir be jokių abejonių - sužinojau - jis yra vedęs ir turi dvi dukteris...

Laima išbalė, susvyravo ir krito. Marička jau buvo tam pasiruošusi ir pagriebusi ją į glėbį, paguldė ant suolo. Sudrėkinusi skartytę, trynė jos veidą ir krūtinę. Laima atmerkė akis. Į lubas žiūrėdama, ištęstai ištare: "Reiškia, viskas baigta. Dieve, Dieve, ką turėsiu daryti su savo mažytėliu?..."

- Jau tris mėnesius apie tai galvojau, pradėjo Marička. - Geresnio plano nesu sugalvojusi. Svarbiausia, nepulk į paniką ir laikykis, kiek tik begalėdama. Lankiau akušerių kursus ir esu tam paruošta. Ką sugalvojau - atrodys fantastiška, bet tai tik vienintelis planas, kurį galima įvykdyti. Tu pati naujagimio laikyti negali. Geriausiu atveju, jį atiduos į prieglaudą. Prieglaudos skonį aš labai gerai atsimenu. Be to, bus represijos prieš tave pačią. Svarbiausia - turėsi pasakyti kieno tas vaikas. Jei norėsi nutylėti - tai gali tau prikergti prostitutės profesiją ir žinoma, būsi išvežta į pataisos namus. Iš jų labai sunku ar ir visai neįmanoma išeiti. Turiu vienintelį planą, kokio tu ne nesapnavai...

- Sakyk, ar tai koks košmaras, vis daugiau augantis?
- Tau gali būti ir baisus sapnas, o man tas planas labai aiškus.

Marička paruošė valerijono lašų ir liepė Laimai juos išgerti. Kurį laiką abi tylėjo. Virš lango daužėsi žaisdami karveliai.

Marička pradėjo:
- Žinai, kad iš šio aerodromo yra išsiunčiamos ginklų ir reikmenų siuntos į užfrontą, kur vyksta partizaninės kovos. Praėjusią savaitę trys siuntos išėjo į tavo kraštą ir turiu žinių, kad greitai jos bus žymiai dažnesnės. Taigi, su viena tokia siunta galime į tavo kraštą išsiųsti ir naujagimį.

- Ką? Ar iš proto išsikraustei? Juk vaikelis krisdamas užsimuš! Ir ką gi jis valgys, kas jį maitins miške nukritusį?...

- Klausyk toliau: siunčiame sprogstamą medžiagą specialiuose paketuose. Tokį paketą panaudosime dar geriau aprūpinę tavo mažytį. Kartu įdėsime raštelį, kad tai nekaltas kūdikis ir prašysime, kad jį padėtų tokioje vietoje, kur greitai galėtų jį kas nors paimti pav. bažnyčioje prieš pamaldas ar ant ligoninės laiptų. Vienu žodžiu, jie kas raštelį parašyta, be abejonių vykdys. Mes žinome, kur tas siuntinis eina, tai vėliau, norint, galima to siuntinio gavėją surasti ir pamatyti, ar pasiimti, kas tau priklauso. Gerai apsvarstyk - geresnio ir patikimesnio plano niekas negalėtų tau pasiūlyti.

Patylėjusi, Laima prabilo:
- Pradedu suprasti, kad kitų galimybių nėra... Kaip aš tau galėsiu už viską atsilyginti? Ką pasakyti Griškai?
- Čia ir yra didžiausia problema. Bet tik nuo jo priklauso, kaip tą vaikelį perkelti į saugią vietą. Visos tokios siuntos yra smulkiai jo perkratomos ir be jo, nežinau kaip būtų galima tai padaryti. Mano nuomone, turime laukti iki ateis laikas gimdymui. (bus daugiau)

NEPRIKLAUSMA... UVA

IŠMESTINUKAS

5. J A P Y S A K A

(tesins)

Laima jautėsi laiminga. Kiekvieną dieną aplankydavo būdinčią prie miglosvaidžio Maričką, atnešdavo jai ką nors skanesnio ir kartu papasakodavo, kokius ji su mylimuoju kuria planus ateičiai, karui pasibaigus. Visai jau pamiršo išeivės nuobodulį ir troško tik su mylimuoju būti. Meilė ją visą apvaldė, o širdis džiaugsmu nesitvėrė.

Laikas bėgo. Karas tebeliepsnojo, bet nežiūrėnt jo, kaip paprastai, atslinko pavasaris. Šį kartą jis su savo gelėmis ir kitais gražumais nebedžiugino Laimos.
Vieną popietę, kai saulė žemė ritinėjos, o išvargę kareiviai po lėktuvų pakrovimo ilsėjosi, atskubėjo Laima pas būdinčią Maričką ir verkdamą puolė jai ant kaklo. Pro verksmus nieko aiškaus negalėjo pasakyti, bet akylai draugės akis jau anksčiau buvo šį tą pastebėjusi ir nieko jos nebeklausdama, pradėjo Laimą raminti, sakydama, kad ji ne pirmoji, ir ne paskutinė tokioje bėdoje. Šį kartą jau ji nepriminė, kad buvo griežtai įspėjusi saugotis meilės kvaitulių. Dar ilgai mergaitė verkė, draugės raminama. Verkė iki išsibaigę ašaros ir išvargo. Apsivaliusi veidą, ruošėsi išeiti. Tik Laimai nusigrižus durų link, Marička staigiai užklausė:

- Ar jau pasakei jam apie tai?
- Tas ir yra, kad negaliu pasakyti. Jau ir taip lyg iš dangaus stebuklo belaukdama, praleidau tris pilnus mėnesius ir tau pirmajai savo nelaimę atvėriau...

Kurį laiką nė viena nekalbėjo. Lauke daužėsi pavasario vėjai su lietumi. Tokiomis dienomis čia visados būdavo ramu ir miglosvaidžių tarnyba ilsėjosi.

- Šiaip ar taip, turi jam pasakyti, gal jis kokią nors išeitį suras. Žinau, kad ir jam yra didelis pavojus, bet jis privalo žinoti, - galų gale pratarė Marička. - Galiu pridurti, kad privalai su pirmaisiais žodžiais jam duoti suprasti, kad tai ne tik tavo vienos rūpestis. Labai ilgai laukė, bet tai jau praėityje. Dabar žiūrėk, kad man būtumei pasirengus jam tą "malonią" žinią pranešti.

- Netikėsi, bet kaip tik pradėdau ieškoti žodžių, tai taip ir pasimetu. Pradedu rankos drebėti, nes matai, noriu jam ir savą širdgėlą išreikšti. Vis tik nenoriu jo skaudžiai užgauti...

- Dar ko betrūko! Reikia dar jam kokią širdgėlą išreikšti. Kas gi, ar tu su keliais vyriškiais darže ar bunkeryje ropes rovei? Juk jis vienintelis aplink tave šliaužiojo. Jei reikals bus - visada tai galiu paliudyti. Dar kartą perspėj! Tik žiūrėk, kalbėk ne maldaujančiai, bet dalykiškai. Žiūrėk, kad pastumdėle tavęs jis nelaikytų...

- Šį kartą tavęs paklausysiu.

Laima apkabino Maričką ir ilgai ją apkabinusi laikė. Lauke lietus kapojo į langus.

Praslinko dar keletas dienelių, ligi Laima prisiruošė tą "linskamą" žinią pasakyti mylimajam. Tą dieną visi buvo ypatingai užimti, nes didelis transportas kareivių ir važmos turėjo būti skubiai iš šio aerodromo perkelti į frontą. Paskutiniam transportui pakilus virš šilo, grįžo išvargęs leitenantas Griška. Jo laukė Laima.

- Prisimčiau, kaip palaidas šuo, - nusegdamas diržą, pasakė Griška ir skubiai prieis; pabučiavo išraudusią Laimą. - Laimutė atrodo daugiau išilusi, kaip kad aš, dirbęs prie krovimo!

- Tikrai daugiau mielasai, nes manyje kažkas naujo

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)



K. Donelaičio paminklas Klaipėdoje.

Lietuvių tauta, artojų, duonos augintojų tauta. Jeigu romėnai metų mėnesius vadino karalių vardais, tai lietuviai net du mėnesius metuose paskyrė rugiui, - rugsėjis ir rugpjūtis įamžina duonos augintojo meilę rugiui. O kiek patarlių, priežodžių susieta su duona.

Baltos duonos tinginys nevalgo. 1928, Alytus.
Baltos rakos, juoda duona. 1930, Joniškėlis.
Darbštus duoną gamina, tinginys badą augina. 1928, Alytus.
Šeiminingę iš duonos pažinsi. 1957, Kamajai.
Pirkta duona peilio bijo. 1955, Kupiškis.
Alkanam ir juoda duona skani. 1928, Pasvalys.

O dabar, ar ne įžūlu, kaip "vyresnieji broliai" moko kasdien aukštu tonu ir grozdžiškais sakiniiais leidžiamuose dienraščiuose, kaip reikia "gerbti duoną" ir ją auginti, tausoti...

Stasys Žienius
ISIMTIS

Rokas atsinešė į darbą mažą šuniuką.
- Pirkau iš Aniceto už puslitrį, pasigyrė. - Sakė, japoniškas...
- Gausi tu japonišką už puslitrį, - suniekino Bonifacas. - Paprasčiausias šunėkas, ir tiek...
- Špicas, - tarė Norbertas.
- Sanbernardas, - pareiškė Celestinas.
- Aviganis, - pasakiau aš.
- Pats tu avigalvis, - nenugirdęs supyko Rokas.
- Aš iš širdies, o jis...
- Aviganis, sakau. Užaugo, va, toks, - parodžiau, - kaip veršis...
- Nenoriu kaip veršio, - nusiminė Rokas. - Noriu kambarinio...
- Žinau būdą, kad neaugtu, - nuraminau. - Reikia nuo mažens girdyti degtine...
- Ar padės? - suabejojo Rokas. - Aš, žiūrėk, nuo dvylikos metų geriu, o koks užaugau...
- Būna išimčių, - paaiškinau. - Va, Celestinas - ne išimtis. Visas susitraukęs...
- Nukrypom nuo temos, - išsižeidė Celestinas. Šunėkas apuostė jį batą ir pakėlė koją.
- Drašus, - nudžiugo Rokas. - Kad tik didelis neaugtu...
- Praėjo mėnuo, antras. Rokas darėsi vis niuresnis.
- Auga, velnias, - kartą prisipažino. - Bandžiau duoti degtinės. Purtsi. Kanda...
- Gal pabandyk vyno, - patariau. - Gardesnis ir pigesnis, o vis tiek alkoholis...
- Kitą dieną Rokas atėjo linksmesnis:
- Tinką. Vyną laka...
- Praėjo dar pora mėnesių. Rokas tylėjo.
- Na, kaip šuo, - paklausiau.
- Geria, rupūžgalvis, - atsiduso jis. - Ir auga.
- Matyt, išimtis, - ėmiau raminti. - Velniai nematė...
- Velniai, - sutiko Rokas. - Gaila, jis iš butelio nemoka... Jį stiklinę snukis netelpa. Susėstume draugiškai.

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAJI PATI SAVĖS IŠSIŽA - DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

● KLAIPĖDOS "Ryto" spaus-tuvė išspausdino literatūrinį almanachą "Baltija", kurį išleido "Minties" leidykla. Tai tradiciniai leidžiamas kasmetinis leidinys. Įžanginiame žodyje rašoma, kaip turtingas kultūrinėmis tradicijomis yra Lietuvos pajūris. Tik suprantamai neužsimenama, kaip juo nau - dojamasi okupantai. O jeigu bū - tų normalūs kaimyniški santykiai, tai tos lietuviš - kosios tradicijos ir kultū -

ra neturėtų problemų ir dar geriau vystytis.

MUZIKOS ALMANACHO
PENKTOJI KNYGA

MUZIKA. 5. Straipsnių rin - kiny. Sudarė Jūratė Buro - kaitė. Vilnius, 1985 m., 168 psl., 3.000 egz.

Tai populiarius muzikos mylėtojams leidinys, plačiai informuojantis apie visus naujausius atskirų metų mu - zikinius įvykius, leidinius.

DAUGIAUSIAI GYDOMA LIGA

Dr. G. Douglas Talbot, M.D., yra alkoholikas. Jis yra Ridgeview Instituto Alkoholio ir Narkotikų Progra - mos direktorius Smyrna mieste, Georgia valstijoje, JAV-se.

Alkoholis yra vaistas- narkotikas. Alkoholis susideda iš C₂H₅OH= eteriška medžiaga- ramantis hipnotiškas vaistas, narkotikas.

Mūsų protas nesupranta ar gavo per didelę dozę alkoholio, arba kitokio raminančio hipnotiško vaisto, pav. meprobamate, Milton, Equanil, Phenobarbital, Valium, pav., meprobamate, Milton, Equanil, Phenobarbital, Valium, Librium. Protas gauna tą pačią žinią nuo miego piliulių ir raminančių vaistų (tranquilizers) kaip ir nuo alkoholio.

Alui ar vynui, arba betkokiam alkoholiniam gėrimui - škotiskajam, likerui, džinui, vodkai - atėmus spalvą ir prieskonius, pašalinus vandenį, gausime eterį. Kūnas ir protas nežino ar tu operacijos kambaryje kvėpuoji eterį pro kaukę, ar tu esi lauke ir geri alų. Chemiškai vienodas įsakymas perduodamas kūnui ir protui.

Alkoholikas yra individas, kuris kompulsyviai naudoja alkoholį ir išvysto kitus simptomus: šalinasi nuo žmonių, atsiranda laikinas atminties praradimas (blackouts) ir gėrimo pajėgumo pasikeitimas. Geriančio alkoholio laukia šie trys dalykai: jis ar jina atsidurs arba kalėjime, arba ligoninėje, arba kapinėse. Toks grąsinantis likimas yra yra neišvengiamas.

Alkoholizmas yra chroniška, progresuojanti liga. Mes kalbame apie alkoholizmo 4 stadijas: a) - proginį išgerimą, b) - piktnaudžiaujantį, c) - perėjimą tos ne - matomos ribos į ligotą gėrimą ir d) - galutiną alkoho - lizmo ligos išsivystymą.

Alkoholizmo liga pasireiškia kompulsyviu alkoholio naudojimu, nors jau geriančiam aišku, kad yra griau - namas jo gyvenimas. Normaliai paėmus, trunka maždaug tarp 10-15 metų, kad geriantysis pereitų tas 4 stadijas. Žmonės, dažniausiai proginiai naudoja alkoholį 5-7 metų laikotarpyje, piktnaudžiauja 3-5 metus ir trunka apie 2 metus pereiti tą nematomą ribą į alkoholizmą.

Dr. Talbot sako, kad tu negali pasidaryti alkoholiku tik per vieną naktį, taip kaip negali susumuoti kitas progresuojančias ligas. Žmogus, turintis reumatišką artritį, neatsidūrė ratuotoje kėdėje tik nuo praeinamo skausmo. Jis kentėjo keletą metų, kol jo liga išsivystė. Taip pat ir su alkoholiu. Alkoholizmas gali pradėti pasireikšti po pirmojo pasigėrimo baliuje ir tęstis dau - gelį metų.

Jaunuoliai eina į balius, planuoja, ką darys kitą dieną. Sekantį rytą, tačiau, jie mato, kad nebegali įvykdyti tų planų, kadangi jie pasigėrė. Nuo tada jie pradeda nustatyti sau ribas: "Aš ši vakarą negersiu tiek daug, nes negalėjau nueiti į kiną".

Kuo labiau jie bando suvaržyti savo gėrimą, tuo daugiau jiems nepavyksta. Kuo jie daugiau verčia save negerti, tuo labiau jiems nesiseka. Jie pradeda meluoti. Pirmiausiai jie meluoja sau, paskui kitiems, Tuoj pat jie pradeda jausti sąžinės graužimą ir gėdą. Jie pradeda slėpti savo gėrimą.

Jie pradeda gerti prieš išeinant į balių, kad žmonės nesuprastų, jog jie daug išgeria jiems matant. Per melavimą, slapstymąsi ir gėdą - įvyksta paneigimo feno - menas. Tada jie pradeda keisti gėrimus ir juos slėpti.

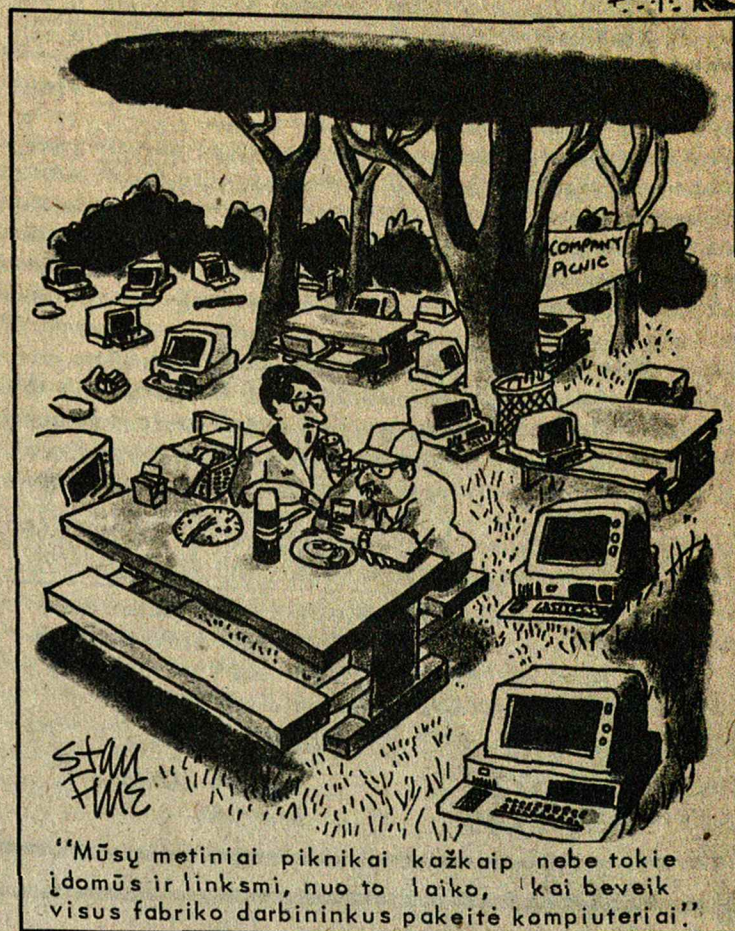
Dabar juos sąžinė dar labiau graužia dėl girtavimo. Iki šio taško ligos progresija, kuri trunka daug mėnesių ar metų, yra pasiekta. Dabar visiškai išryškėja alkoholi - ko dominuojantys jausmai: vienišumas ir praradimas savigarbos bei savitvės.

Nėra pasulyje vienišesnio žmogaus kaip alkoholikas. Jis kenčia nuo visokių fizinių negalavimų, traumos, bet didžiausias skausmas iš visų yra vienišumo skausmas ir praradimas savigarbos.

Priešus prie šio taško, liga pradeda ardyti individo gyvenimą ir šeimą. Ligai toliau progresuojant, ji sukelia atminties užtemimą, kuris yra tikra vaistų sukelta amnezija. Greitai alkoholikas pasitraukia nuo savo baž - nyčių, pradeda nukentėti darbas dėl neatvykimo, susi - žeidimų arba nesąžiningumo. Jis gali būti pašalintas iš darbo. Jis pasitraukia nuo visko ir pasilieka tik su buteliu.

Jis toliau geria, nes visiškai nebegali būti su žmonė - mis. Jis negali prisipažinti, kad jis naudoja alkoholį kompulsyviai. Paneigimas yra didžioji ligos dalis. Panei - gimas yra savęs apgaudinėjimas, išaugęs žmoguje, kuris yra be savigarbos ir kuris toliau nebesivysto ir nustoja bręsti. Alkoholikas negali matyti savo ligos, kol jis ją paneigia. O jis priešinasi dėl to, kad be alkoholio

KREIVI VEIDRODŽIAI



"Mūsų metiniai piknikai kažkaip nebe tokie įdomūs ir linksmi, nuo to laiko, 'kai beveik visus fabriko darbininkus pakeitė kompiuteriai'."

nebegali gyventi. Alkoholikai negali sugyventi su žmonė - mis, nes jų pyktis ir priešingumas atstumia žmones nuo jų. Jie visą laiką vienokiu ar kitokiu būdu, atsiskir - ria nuo žmonij.

Alkoholiką gydant, pirmiausiai reikia jį atpalaiduoti nuo alkoholio. Tada naudoti gydymo specialistus ir centrus. Geriausia programa pasveikti nuo alkoholizmo yra A.A.(Alcoholics Anonymous) programa. Per A.A. alkoholikas pradeda artėti prie žmonių ir išmoksta gyventi ramybėje ir taikoje be narkotikų (alkoholio).

Ar tu pasidarysi alkoholiku ar ne, - dr.Talbot sako, priklausio nuo tavo paveldėtos genetikos polinkio. Mes žinome, kad kompulsyviškumas įvyksta, kai pasidaro hormonų pasikeitimai (endorfinų ir sefalinių sistemose, primityvioje smegenų dalyje).

Ardymas vyksta biochemiškose primityvioje smegenų dalyje todėl, kad yra tam polinkis. Tu negali pasidaryti alkoholiku - tu gimei alkoholiku. Tu esi kaip "Titanic" laivas - laukdamas kol sąlygos pristato plaukiojantį ledkalnį ir tada tu atsimuši ir skęsi. Alkoholikas prade - da tą kelionę į ledkalnį nuo tos dienos, kai jis, genetiškų polinkių įtakojamas, pradeda netinkamai naudoti alkoholį.

Ne kiekis, ne doza ir ne gėrimo laikotarpis, bet genetiškai polinkis, jeigu stimuliuojamas, sukelia kompulsiją.

Ir tikriausiai ne vienas genas yra atsakomingas, bet jų dauguma. Žmonės dažnai nepripažįsta, kad alko - holizmas yra liga. Jie žiūri į alkoholizmą kaip į blogą įprotį arba silpną valią, arba kaip į morališką ar etišką problemą. Dažniausiai alkoholizmas laikomas emociniu ir psichiniu sutrikimu.

Tvirtinti, kad alkoholizmas tėra tik simptomat - netiesia. Alkoholikas turi sunkias antraeiles emocines problemas. Doktoras Talbot sako, kad matydamas tūk - sančius alkoholikų, nė karto nematė nors vieno, kuris buvo laisvas nuo depresijos, baimės, pykčio, bėdų, ir kad būtų nesijautęs vienišas, kad nebūtų labai nervin - gas ir nekontroliuojamas. Psichiatrijos įrodyta, kad 90% iš visų alkoholikų neturi pagrindinių psichinių ligų. Dr.Talbot nebesutinka su ta idėja, kad žmonės, kurie labai daug geria, tai daro todėl, kad turi pagrind - inių psichinių sutrikimų.

Betkokia liga yra nenormali sveikatos padėtis, pasi - reiškianti tam tikrais charakteringais simptomais. Alko - holizmas irgi tuo pasižymi. Dar nežinome visų alkoho - lizmo priežasčių. Taip pat, kaip dar nežinome nei širdies smūgio, nei diabeto (cukraligės), vėžio priežasčių, bet vadiname jas visas ligomis. Šitos ligos sukelia bio - chemiškų ir anatomiškų pasikeitimus. Alkoholizmas irgi tai daro. Alkoholizmas yra pagrindinis simptomas, ne antraeilis. Jeigu kas nors sako: "Liga yra tik pasitei - sinimas, bet nėra tikra liga, - tada doktoras atsako: "Gerai, tegul būna kaip tu sakai, kad tai nėra liga. Bet štai Ridgeview Institute gydosi 5 psichiatrai- jie visi yra alkoholikai. Pasakyk man, kodėl tie 5 tėsė savo girtavimą iki širdies savo gyvenimus? Aš galiu tau patvirtinti, kad šitie 5 psichiatrai turi ypatingai normalų psichinį profilį ir vistiek jie tėsė savo girtavi - mą. Tu man dabar pasakyk, kodėl jie taip darė? Sa - kai, alkoholizmas nėra liga ir aš tau sakau, gerai, nėra liga. Tada tu man paaiškink, nes turi būti atsakymas. Jeigu tu negali, tai reiškia jie yra nenormalūs, blogi, kvaili, žiaurūs ir silpni. Žinoma, nė vienas iš šių paaiš - kinimų čia netinka".

Endorfinų ir cefalinių medžiagų apykaita hipotalami - nėje liaukoje primityviame smegenų centrė yra atsakin - ga už kompulsyvų girtavimą. Alkoholizmas yra biogeniš - ka liga iš psichosocialinės aplinkos. Žinoma, turi būti netinkamas alkoholio naudojimas. Čia įeina emocinė psichosocialinė ligos dalis, bet pati liga yra biogeniška.

Tik neperseniausiai medicinos profesija pripažino alkoholizmą liga. Doktoras Talbot skelbia, kad reikia daktarus įtraukti į alkoholizmo gydymą, nes tai medicini - ška liga. Taip pat reikia blaivinimo centrų. Taip pat reikia ir bažnyčių, nes labai svarbu turėti stiprią dvasi - nę programą. Taip pat reikalingi gydymo centrai ir gydymo grupės. Mums reikalinga naudoti visas priemo - nes, kad galėtume padėti gydymui.

(Iš knygos "The Courage to Change" by Dennis Wholey).

Paruošė D e i m a n t e

* genas- vienas iš paveldimųjų ypatybių perteikėjų ląstelėje.

** eteris - tam tikras bespalvis, lakus, stipraus kvapo skystis (medicinoje vartojamas anestezijai).

5 psl.

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544

Ottawa 523-9977

Toronto 489-3693

Hamilton 522-8392



London 438-1122

Windsor 252-3842

Calgary 287-2712

Winnipeg 233-3508

Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK ! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);

Henrikui N.: 366-7770 Dainiui L.: 768-9606;

JONUI R.: 337-8637

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniam ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9 % už 90 dienų term. indel.
9 1/2 % už 6 mėn. term. indel.
9 1/2 % už 1 metų term. indel.
9 1/2 % už 2 metų term. indel.
9 1/2 % už 3 metų term. indel.
9 1/2 % už pensijų planą
7 1/2 % už specialią taup. s-tą
7 % už taupymo sąskaitas
6-8 % kasd. palūk. sąskaita
6 % už čekių sąskaitas

IMA:

už asm. paskolas nuo ... 11%
už nekiln. turto (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11 1/2 %
2 metų 12 %
3 metų 12 1/2 %
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10 1/2 %
(variable rate)

AKTYVAI virš 50 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų pataravimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais ir trečiadieniais - nuo 10 v.r. iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 v. r. iki 8 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais - uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI VIRŠ 29 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais 10-3
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12.30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius 8 1/2 %
180-185 d. term. indėlius 8 1/2 %
Term. indėlius 1 metų 9 %
Term. indėlius 2 metų 9 1/2 %
Term. indėlius 3 metų 9 1/2 %
Pensijų sąskaitą 9 %
Specialią taupymo sąsk. 7 1/2 %
Taupomąją sąskaitą 7 %
Kasd. taupymo sąskaitą 6 %
Depozitų - čekių sąskaitą .. 6 %

DUGDA PASKGLAS:

asmenines nuo 11 %
mortgičius nuo 10 % - 11 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmadi. 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmenines paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neįrašome mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MUSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS!

toronto

Toronto Lietuvių Namuose,

1986 m. VASARIO 23 d. SEKMADIENĮ 2:30 val. p.p.

Zita BERSĖNAITE skaitys paskaitą

SVEIKATA IR MAISTAS

- Rodomos skaidrės
- Atsakoma į klausimus

VISI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI

ĮEJIMAS - nemokamas

RENGIA - LN KULTŪRINĖ KOMISIJA
IR VYRŲ BŪRELIS

RUOŠIASI KONCERTUI BOSTONE

Smulkininkė Regina BANIENĖ, sol. Slava ŽIEMElytė ir muz. J. GOVĖDAS ruošiasi koncertui Bostone, Lietuvių Radijo Valandėlės "Laisvės Varpą" suaktyviniame parengime. Koncertas bus balandžio mėn. 6 d.

• EVANGELIKŲ-LIUTERONŲ IŠGANYTOJO PARAPIJOJE Lietuvos Nepriklausomybės Atgavimo šventės

proga vyko iškilmingos pamaldos vasario 16 d.

- Parapijos Moterų Draugijos susirinkime perrinkta buvusi Valdyba.

• ANAPILYJE bus švenčiama Tikinčiosios Lietuvos Diena VASARIO 23 d., sekmadienį.

• PRISIKĖLIMO PARAPIJOJE kovo 9-16 d. d. REKO-LEKCIJAS praves kun. Antanas Saulaitis, S.J.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MUSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI TORONTE

Toronto Apylinkėje Vasario 16 d. vyko VLIK'o vicep. dr. Liūriol6-tosios minėjimo iš-tas Grinius. kilmės vyko Anapilyje. Meninę programą atliko Dalyvavo Ontario provincijos Toronto Šeštadieninės Mokyklos Choras, vad. muz. Dališ Viskontienės, "Aro" skelbdamas Vasario 16-tąją Choras, vad. muz. Vaclovo provincijos Lietuvių Diena. Verikailio. Chorams akom-pōnavo muz. J. Govėdas; baltiečių atstovai ir keli Tautinių Šokių Ansambliis provincijos Parlamento "Gintaras", vad. R. ir J. Karasiejų.

Minėjimą uždarė dėkoda-lžanginį žodį tarė Kanados mas rengėjams ir svečiams Lietuvių Bendruomenės KLB Krašto Valdybos Toronto A-kės Valdybos p-kas adv. Algis Pacevičius. pirmininkas Algis Vaičiūnas.

Sveikino Lietuvos Gene-ralinis konsulas dr. J. Žmuid-Indrė Čuplinskaitė. Dalyvavo žinas. Pagrindinių kalbėtojų apie 900 tautiečių.

(Prelegento L. Griniaus paruoštas kitas tekstas anglų kalba, skirtas kitataučiams svečiams, buvo išdalintas jiems minėjimo metu. Žiūr. 2 psl.).

(IŠ LIŪTO GRINIAUS paskaitos Toronto lietuviams VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS ŠVENTĖS PROGA ANAPILYJE, minėjime, 1986 m. vasario mėn. 16 d.)

... Pesimistai ir daugelis kitataučių stebisi lietuvių atkaklumu ir prisirišimu prie mūsų tautos vertybių. Mes gi, šventai tikime savo kelio tiesumu, kad Lietuva prisikels, kad nuožmaus okupanto padarytos žaizdos užgis, kad tauta ras kelius į nepriklausomybę ir kad būsimame laisvų Europos laisvų valstybių lygūs nariai. Pesimistai sako, kad neverta stengtis, o kitataučiai žvelgia į lietuvių su nuostaba dėl jų organizacinių sugebėjimų, sąmoningo tautiško ir pasaulinių politinių siekių.

Birželio 15-tąją su eis 46 metai nuo Sovietų Rusijos įvykdyto gėdingo smurto prieš Lietuvą - visų tarptautinių sutarčių sulaužymo ir brutalaus Lietuvos okupacijos. 46-šis metus Lietuvos vardas nėra minimas pasaulio valstybių tarpe, 46-šis metus lietuvių tauta yra niekinama, rusinama, kolonizuojama ir jos iškiliems atstovams net nėra leidžiama pasaulyje rodytis lietuvių vardu. Rodos, per tiek laiko net Lietuvos vardas galėjo būti užmirštas, bet šiandien, daugiau nei praeityje, jos vardas ir lietuvių tautos kančios yra pasaulyje geriau žinomos, nei betkada anksčiau.

Nuo II-jo Pasaulinio Karo pabaigos nepriklausomybės teisę Lietuvai pripažįsta beveik tiek pat valstybių, kiek ir anksčiau. Juk Amerikos Lietuvių Taryba JAV Kongreso Kersteno Komiteto apklausinėjimais įrodė Sovietų smurtą ir AGRESIJĄ. Juk Helsinkio Akto vykdymo posėdžiuose Belgrade ir Madride garsiai buvo keliamas Lietuvos okupacijos ir mūsų tautos teisių klausimai, o šiemet jie bus su nemažesniu ryžtu keliami lapkričio mėnesio pradžioje Vienoje - Austrijoje.

Jungtinėse Tautose Lietuvos laisvės reikalas dabar yra po kelis kartus metuose pabrėžiamas. Vakarų valstybių parlamentai yra veikiami, kad priimtų rezoliucijas, reikalaujančias Lietuvai nepriklausomybės, kad veiktu savo vyriausybės mūsų klausimo neužmiršti.

Pernai JAV valdžia perkėlė Miuncheno pabaltiečių radijo programas iš rusams skirtos Laisvės Radijo į Laisvosios Europos Radiją - sovietinių satelitinių valstybių programų sąstatą. Pernai Pasaulio Pabaltiečių Santalkos pastangomis Kopenhagoje buvo įvykdytas Sovietų Sąjungos Teismas už agresiją prieš Pabaltijo valstybes ir nusikaltimus prieš pabaltiečius. Šio Teismo ir po jo sekusios išvykos Baltijos jūra, demonstracijų Kopenhagoje, Helsinkyje ir Stockholme garsas, pasklido tūkstantyje laikraščių straipsnių, radijo ir televizijos programose visame pasaulyje. Valstybės, kurios anksčiau neatsakinėdavo į mūsų užklausimus, dabar pabrėžia, kad jos Sovietų okupacijos nepripažįsta teisėta.

Nė rusai ir ne svetimieji išlaikė Lietuvos nepriklausomybės klausimą gyvą ir geriau pažįstama dabar, bet tik mes patys - mūsų broliai ir seserys Lietuvoje ir mes, pasaulyje išsiblaškę, kuklių išteklių, bet tvirto pasiryžimo savo tautą mylintys lietuviai, kurie supranta, kad net nedidelė saujelė tautos vaikų gali, sutartinai dirbdami, kalnus nuversti.

... Ar nestebėtina, kad pereinamais metais, vykdant Pabaltiečių Taikos ir Laisvės ryžto žygį Skandinavijoje pačios Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komiteto viršininkas tarptautiniams reikalams rado reikalą per Tass'o agentūrą paskleisti ištisą eilę straipsnių prieš taikingą demonstraciją už pavergtų tautų laisvę? Juk tokios galingos valstybės pačių aukščiausių pareigūnų pikta reakcija kaip tik rodo, kad imperija mes galime sudrebtinti, kad Sovietų Sąjunga bijojo 300 žmonių balso (keliausių laivu) tiek, kad rusai grąsino pabaltiečių laivą nuskandinti, bandė laivo kontraktą nupirkti, įvairiausiais diplomatiniais keliais stengėsi priversti Daniją, Suomiją ir Švediją uždrausti mums šiose valstybėse pasirodyti.

Sovietų Sąjunga šio Žygio pabijojo ne dėl dalyvių skaičiaus, bet dėl to, jog šie įvykiai garsiai skelbė, kad Sovietai remiasi melu, kad jie ne taiką, bet vergiją pasauliui neša, ne žmoniškumą, bet nužmoginimą skleidžia, kad niekas pasaulyje nėra tiek pavojingas taikai, kiek Sovietų Sąjunga. (buš daugiau)

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS
VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ-LIETUVIŠKAI

SOLD
x De LIMA
MALTY INC
1280 Dundas St. W.
Toronto

Birutė Grigaitytė-Spudienė
namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas St. West.
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

Istaigos Tel.: 535-2500
Namų Tel.: 445-9469

MŪSŲ REALYBĖ

1919 m. Dainavos šaly pasklido spausdinti lapelčiai

VYRAI KAS TIK GAL, SKUBĖKIT
Į LIETUVIŠKUS PULKUS,

VALDŽIAI MŪS JAUNAI PADĖKIT,
NUVALYKIT JAI TAKUS.

ŠIANDIEN LIETUVAI PAVOJUS

GRĖSIA IŠ VISŲ ŠALIŲ.

REIK JĮ GINTI VISIEMS SUSTOJUS,
NUO PLĖŠIKŲ ĮVAIRIŲ"

I šią kvietimą amė rinktis visi geriausi ir ištikimiausi Lietuvos sūnūs, neatsiliko ir Dzūkijos jaunimas. Jau pirmomis dienomis tokių pasiryžėlių buvo keletas šimtų.

J. Miškinis

• JAUNŲJŲ TALENTŲ POPIETĖ bus rengiama ANAPILIO salėje. Laukiama pasirodant jaunimo, besireiškiančio įvairiose meno srityse. Informacijos gaunamos tel. 823-7261.

PASKIRTA STIPENDIJA

A. ir T. KOJELAIČIŲ STIPENDIJŲ FONDO KOMISIJA, veikianti prie Kanados Lietuvių Fondo, paskyrė stipendijas Danutei Skukauskaitei, studijuojančiai žurnalistiką Ottawoje - \$750; Li-

lianai Mikalkėnaitėi, gyvenančiai Brazilijoje ir besimokančiai Mokytojų Seminarijoje - \$300.

Šis Fondas skiria stipendijas studentams ir siekiantiems daktaro ar magistro laipsnių lituanistikos srityje bei lankantiems Vasario 16 Gimnaziją. Stipendijas gali gauti studentai už rašto darbus iš lituanistikos.

Stipendijų reikalais rašyti adresu 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6, Canada.



Kerta mišką Kanadoje

Dagys

Lietuvių Namų Žinios

• Filma HARVEST OF DESPAIR bus rodoma Lietuvių Namuose kovo 2 d., sekmadienį, 2:30 val.p.p. Ši filma liečia ukrainiečių tautos holokaustą, kuris 1932-33 metais Stalino įsakymu badu išmarino 10 milijonų ukrainiečių. Įėjimas - \$5, moksleiviams ir studentams - \$3.

Tai puki istorijos pamoka. Mūsų studentai gerai padarytų atsivėdę savo kolegas kitataučius į šį renginį. Pelnas skiriamas lietuvių disidentų šalpai.

Filmą parūpino ir rodo Kanados Lietuvių Žmogaus Teisėms Ginti Komitetas. Filmą paruošė Ukrainiečių Bendruomenė.

Filmą paruošė Ukrainiečių Bendruomenė.

• Lietuvių Namų Socialinių Reikalų Komisija ir taktininkai posėdžiavo vasario mėn. 13 d. Pranešimus davė Vyt. Kulnys, R. Juodis, V. Turūtaitė ir J. Dambaras.

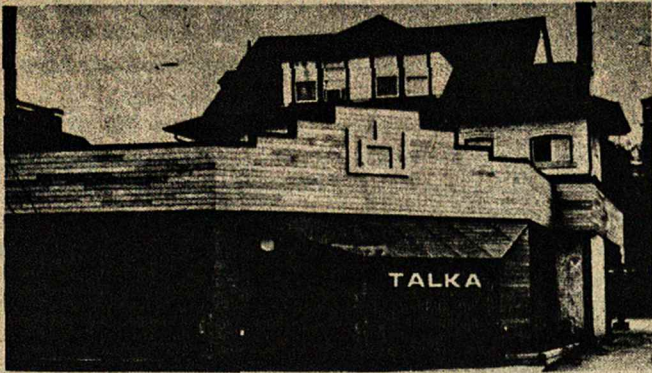
Komisija padeda vyresnio amžiaus lietuviams gauti jiems priklausančias pensijas, reikalui esant, juos atstovauja valdiškose įstaigose, su taktininkų pagalba lanko ligonius ir padeda visų kitų socialinių reikalų priežiūroje. Ypatingas dėmesys atkreiptas į prieglaudose ar slaugos namuose esančius tautiečius. Pagal paskutinius davinius Toronte jų esama apie 23. Jie yra apgyvendinti 13-koje skirtingų vietovių. Stengiamasi bent sykį mėnesyje juos aplankyti, palaikant ryšį su priežiūros namais, kuriuose jie yra apgyvendinti. Pasitarime dalyvavo ir prie ligonių lankymo prisidėjo: Seselė M. Brizgytė, L. Balsienė, A. Borkertas, J. Kulikauskienė, A. Kulnienė, J. Prišas, E. Pamataitis, L. Pocienė, S. Rudienė, O. Donaitienė, B. Trukanavičius ir B. Žekas.

Žinantieji apie sergančius ar kitokios pagalbos reikalingus lietuvius, skambinkite darbo valandomis St.D.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavose namuose —



HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 5 %	nekiln. turto pask... 11½ %
santapas 7 %	asmenines paskolas 13 %
kasd. palūkan. už sant. 6½ %	Nemokamas pilnas čekių
term. indėlius 1 m. 9½ %	patarnavimas
term. indėlius 3 m. 10½ %	Nemokama narių gyvybės
reg. pensijų fondo 8½ %	drauda pagal santaupų
90 dienų indėlius 9 %	dydį iki \$ 2.000.
(minimum \$ 5.000)	Nemokama asm. paskolų
Reg. pensijų 1 m. ... 9½ %	drauda iki \$ 10.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais — nuo 9 v.r. iki 12 val. r.
Liepos ir Rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

hamilton

• Buvęs hamiltonietis, vienas pirmųjų "Aukuro" Teatro narių, vaidinęs daugelyje šio teatro pastatymuose, dabar jau ketetą metų gyvena Floridoje. Čia jis reiškiasi teatrinėje lietuvių veikloje. Floridoje, St. Petersburgas jis vadovauja lietuvių dramos teatrui "Žibintas". Pastutiniu metu pastatė A. Rū-

montreal

RĖMĖJŲ PRENUMERATŲ ATSIUNTĖ:

u. V. Lietuvinkas, Ed. Daniliūnas, J. Bežys, B. Lukša, A. Baršauskas, K. Lukošius, Ig. Kriukelis, G. Alinauskas, VI. Juodis, J. Gustainis ;

Atsiuntė RĖMĖJO PRENUMERATŲ ir PRIDĖJO AUKĄ:
W. Mastis — \$100, V. Bakūnas — \$25, Pr. Šimelaitis — \$20; po \$5, — B. Saplys ir J. Račinskas.

Atsiuntė PRENUMERATŲ ir PRIDĖJO AUKĄ:

Dr. A. Spudas — \$10, J. Vizgirda — \$5.

Atsiuntė AUKĄ:

E. Kardelienė, a. a. Jono Kardelio atminimui — \$30.

A. Rimšaitė — a. a. St. Kulbio atminimui — \$30.

VI. Pūtvio Šaulių Kuopa — \$25, J. Vilkėlienė — \$20.

VISIEMS — nuoširdžiausias AČIŲ.

"NL"

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI AUKOJO

Paskutiniu laiku į Kanados Lietuvių Fondą įstojo N. Gailius, įmokėdamas \$100.

H. ir Pr. Bernotai savo įnašą padidino \$300.

Esame labai dėkingi.

K. L. F.

MALONŲ "NL", SKAITYTOJAI, prašome pasinaudoti šia atkarpa ir ją atgal atsiųsti "NL" adresu:

Siunčiu "NL" prenumeratą už 198...m.....dol.
"NL" NAMŲ REMONTO VAJUIdol

Mr. Mrs.
Adresas:

Pranas Dikaitis

UŽGAVENIŲ DZINGULIUOKAI

Senais kaip jau žinom jaunystės laikais

Išmindažiotais tėvėlių keliukais, takais,

Kada į bažnyčią basomis kulniavom
Batus užsimetę už pečių turėjom.

Širdys mūsų daužės jaunystės ritmu,
Akelės kliuvo už sijonėlių trumpų.

Gėlėmis mirgėjo iškaišyti langai,

Darželiuose rūtos kvėpėjo stipriai.

Kiek nuošaliau klėtys išdėdžiai stovėjo,

Apdengtos svajonėm, bernėlius viliojo.

Tik ten aukštam svirnely mirażai dunksojo,

Kvapaspūtėlių vakarais skrajojo.

Ir kartais po priešausrio apniukusių naktų

Paliko žymes nubrauktų rasų.

Klėtėlės nors gerus užraktus turėjo,

Tėvėlių akys saugojo, žėrėjo,

Bet rūtomis kvėpėjo apylinkės kiemai,

Bernai kaip pašėlę, kalbino meiliai.

Jei ne per langelį, tai per dureles,

Žiūrėk jau jurginą pas jąją atneš.

Bet tai tik jaunystė, nebuvo kaltų,

Galim išsiversti nuo tókų bėdų.

Valgėme duonelę gryniausią rugių,

Darbymečiams užteko rūkytų lašinių.

Gira, skilandis, miežinio stiklai,

Buvo vien tiknėkis visi laukų darbai.

Žmonės Dievulį garbino, mylėjo,

Jam poterėlių niekad negailėjo,

Klausė kunigėlio pamokslų šventų,

Laikės išsišiepę pašninkų visų.

Tada kai mėsėdas žemelę tapnojo,

Mergelių širdys ugnele liepsnojo.

Jaunikai negailėjo vakso ant aulų,

Piršliai suko ūsus prie pačių ausų.

Koks jau ten kaimas vis tiek bebūtų,

Netrūko mergelių ir metais su kaupu.

Dauguma peraugo, belaukiant piršlių,

Dabar trynė veidelius, kad jie nuraustų.

Tokioms tai mėsėdo žiauri pabaiga,

Bėdų, skaudžios vienvėdės tik pati pradžia

Būrė ant malkų, glėbiais jas nešiojo,

Šarkoms skanų grūdę ant mėslyno tvojo.

Prašė, maldavo su žirgais piršlių,

Nesvarbu kokį berną, tik kad atvežtų.

Svarbu, kad čebatai, kelnės ir pečiai.

Bobinčiaus baidausi, kad jį kur velniai...

Nekurioms taip ilgstant, aplankė gandrai,

Rūtelės nuvyto, kad jas kur galai.

Sakykim, kad to ir visai nebūtų,

Bet skaudu pasikrikštyt senmergės vardu.

Šventas Benediktai, patronai našlių,

Užtark nors žodelių ant senmergių kančių.

Kišo ubagėllams almužnę lašinių,

Prašė negailėti Patronui maldų.

Mėsėdas, mėsėdas, tikrai nejuokai.

Žinoma, ne šiandien. Tai buvo seniai.

Ūsus paraitę, piršliai važinėjo,

Juodberiai žvengė, pasogą žadėjo, derėjo.

Trobelių langeliai švariausiai spindėjo,

Laukiančios mergelės akis pražiūrėjo.

Klausė atdzinguojant lyg džiaugsmo varpų,

"Labas vakars" tariant melagių piršlių.

Pas mus šioj šalelėj kiti reikalai:

Žirgai nebėgtoja, našlių mažį vargai.

Žinot gi kaip yra sakyti skaudu,

Dausose nereikia jokių pinigų.

Tai gi vargšeliai, nors gaili labai,

Mirdami palieka, tegul jas galai,

Vargas nurašytas, trūksta tik draugų,

Nenori jos senų, ieško tik jaunų.

Mat našlės aplipę grynais pinigais,

Dažniausiai nameliai su visais priedais.

Jos šaukia prispyrę "Mums reikia jaunų,

Kam mums to senio ir kelnų kiaurų!"

Florida jas traukia, puošias kaip matal,

Procentus tik leidžia, o kur pinigai...

Pasninkų nelaiko, bet vengia lašinių,

Kam, joms diktėjant, reikia tų taukų.

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šėštadieniais 9 v.r. — 12 v.v.p.

Netys of "Better Business" Bureau

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont,
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais bet

kur pasaulyje skambinti:

TEL.: 533-3531

Tauriam lietuviui vet. gydytojui

A+A

VIKTORUI SNIEČKUI

iškeliavus amžinybėn, žmonai vet. gydytojai
LYNUTEI, sūnui prof. dr. ALGIRDUI su
šeima, broliui JUOZUI su šeima, seseriai
Gražinai GŪŽIENEI su šeima Lietuvoje,
giminėms ir artimiesiems reiškiamė giliausią
užuojautą ir kartu liūdime:

BRONĖ KRIŠČIUKAITIENĖ su šeima
ALDONA ANDRIUSKIENĖ,
ONA VILĖNIŠKIENĖ,
JULIJA LEŠČINSKIENĖ,
VILIJA LEŠČINSKAITĖ,
TERESĖ STANKŪNAITĖ
MARIJA ir JONAS ADOMAIČIAI

Valgo cukorėlius, skiedžia vyneliu,
Laukia vakaronėj ateinant svečių.
Laikas labai keičias, tikėt' negali,
Bet kad taip yra, išreikšti gali.
Taigi, Mėsėdas lyg ir po padu.
Reikia pasiruošti dėl būslančių pietų.
Pirmininkas sakė aiškiausiai tikrai,
Bus dvylika valgių ir dar kiti priedai.
Trys bačkos vynelio laukia gėrėjų
Tad atsigavėsim tiek tų ir bėdų...

XXXI — JŲ KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ MENINĖS PROGRAMOS UŽUOMAZGA

Pirmininkaujant Juozui Plečičiui, vasario 3 d., 7:30 val. v., Montrealio AV Parapijos patalpose ivyko pirmasis paruošiamasis XXXI — jų K. L. D. meninės programos posėdis — pasitarimas.

K. L. B. Montrealio Apylinkės Valdybos pakviesti, be minėto Juozo Plečičio, dalyvavo sekantys asmenys bei Montrealio lietuvių dainos ir folklorinio meno vienėtų atstovai: operos solistė Glna Čapkauskienė, muz. Alek. Sandras Stankevičius; "Gintaro" Ansamblio — Algis Lapinas, Silvija Staškevičienė — Akstinaitė ir Kristina Gustainienė — Kličiūtė; AV Parapijos Choro — sol. Antanas Keblys, Donatas N. Baltrukonis ir Haroldas Celtorius; "Pavasario" Mergaičių Choro — Sandra Simpson; Vyrų Okteto — Rytis Bulota ir Šv. Kazimiero Parapijos Choro — Sofija Skučienė.

Pirmininkas J. Plečiūtis pradėjo posėdį — pasitarimą, patiekdamas savo paties paruoštą XXXI — jų K. L. D. meninės programos projektą. Tai labai naujoviškas, visiškai skirtingas nuo visų kitų iki šiol įvykusių K. L. D. programų. Jeigu šis projektas bus įgyvendintas ir realizuotas, kaip yra numatyta, tai būtų tikrai maloni staigmena visiems.

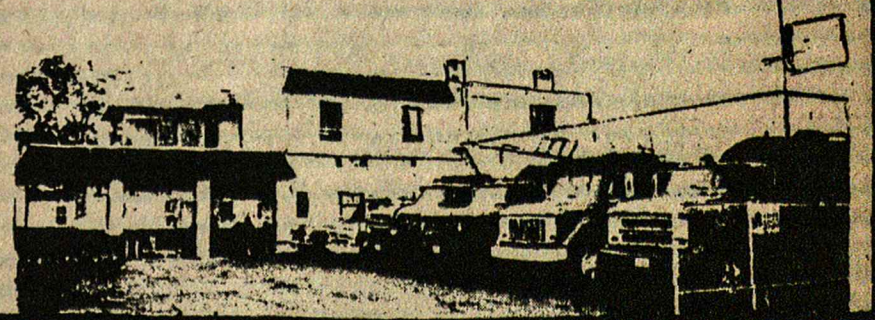
Vienas labai opus ir gyvybinis elementas, rymantis ant rengėjų pečių — tai laikas. Turint omenyje parengimo naujoviškumą — yra labai svarbu kiek galima greičiau nuspręsti jo pavidalą taip, kad jau būtų žinoma dar kovo mėnesio bėgyje, kokie menininkai, meno vienėtai yra kviečiami ir ką jie turės atlikti.

D. N. B.

GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470



LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av

Chateauguy, Verdun, Que.,

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERN FUNERALS

MIRUSIEJI:

• GUDIENĖ (Stankevičiūtė) Marija, 78 m., mirė ligoninėje. Liko duktė Irena.

Užuoja artimiesiems

• REKOLEKCIJOS AV PARAPIJOJE vyks Didžiosios Savaitės metu. Jas praves kun. St. Šileika, SDB. Šv. KAZIMIERO PARAPIJOJE - kovo 19-23 dienomis.

• Į a. a. Tėv. St. KULBIO laidotuves buvo atvykęs Jėzuitų provincijolas Antanas Saulaitis iš Chicagos, kunigai J. Staškus, A. Simanavičius ir E. Jurgutis iš Toronto ir lietuviai montrealiečiai kunigai. St. Kulbis, S. J., palaidotas Jėzuitų Kapinėse, Chicagoje.

UŽGAVĖNĖS "RŪTOS" KLUBE

Šiomet tradiciniai linksmas Užgavėnių pobūvis "Rūtos" Klube išpuolė nelinksmu momentu. Jų išvakarėse buvo gauta žinia apie kun. Stasio Kulbio mirtį. Tad, ją patvirtindamas, "Rūtos" Klubo pirmininkas Bronius Staškevičius pakvietė susikaupimo minute pagerbti mirusiojo šviesų atminimą.

Pakviesta papasakoti ką nors apie Užgavėnių papročius, Birutė Nagienė supažindino atvykusius su lietuvių tautosakos tyrinėtojo dr. Jono Balio šių papročių aprašymais. Jos žodis buvo įdėmiai išklausytas ir dar prie vaišių dalintasi Užgavėnių prisiminimais ir komentuoti aprašymai. Pranas Dikaitis, žinomas turis jamoro kibirkštėlę, Užgavėnėms parašė eiliuotus dzingiliukus (žiūr. 7 psl.).

AV kleb. kun. J. Aranauskas S. J. palaimino stalą ir įvairiais šiltais, šaltais ir visai maloniai pasivaišino tradiciniais valgiais. Pasmagaliai ir skaniai paruoštais guriavo ir žagarėliais, blynais, spurgomis ir baltu šininis". Kaip bus valgoma vyneliu bei kavute. Taip buvo be peštynių išlydėtas "Laprasitarė."

MONTREALIO MERGAIČIŲ CHORO

PAVASARIS KONCERTAS

IVYKS

1986 m. KOVO mėn. 9 d. 12 val.

Aušros Vartų parapijos salėje,
1465 rue de Seve, Montreal.

Dirigentė - muz. INGRID TÄRK

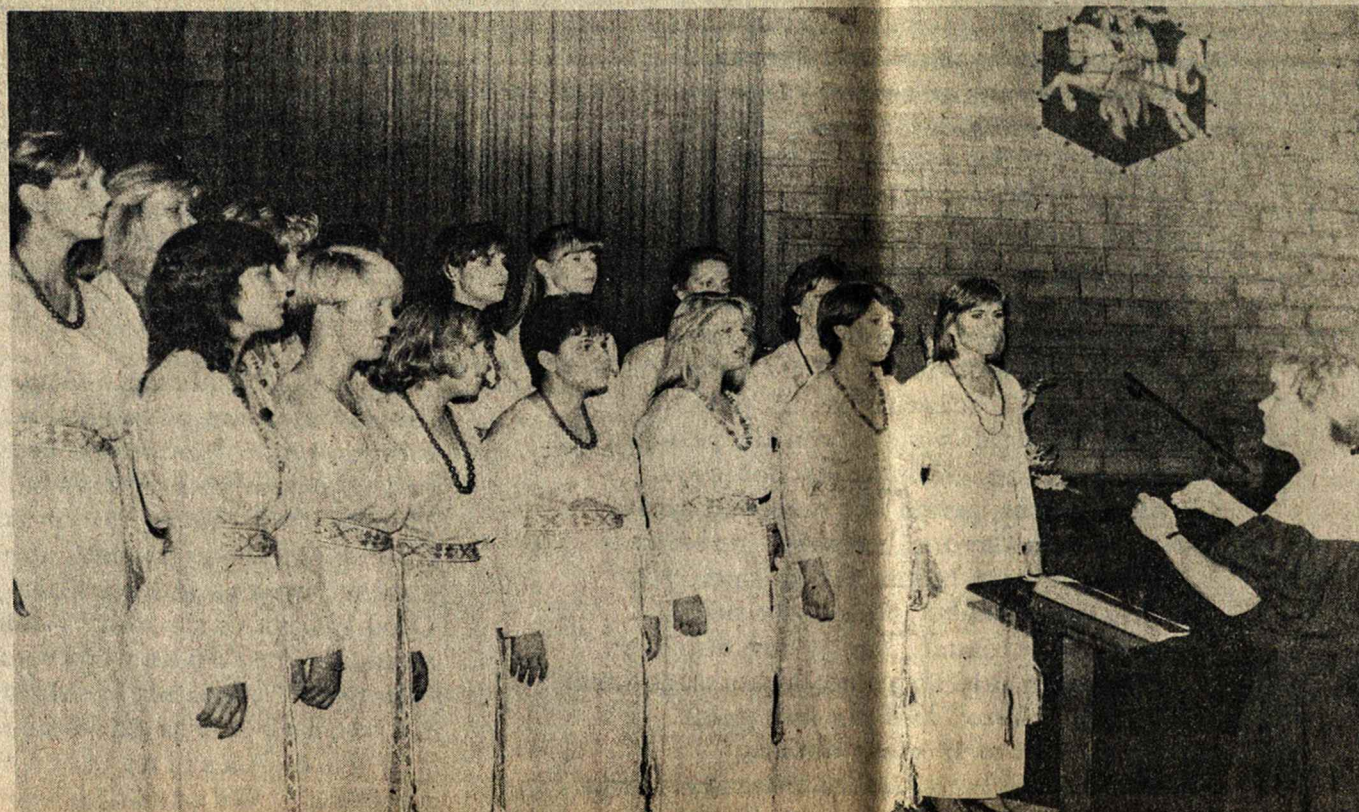
Po koncerto - kavutė.

AUKA - \$5.00

Pelnas skiriamas kelionės išlaidoms į Los Angeles padengti.

VISI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI.

"PAVASARIS"



LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

CERTIFIKATŲ min. \$ 1,000.00
1 metų 10%
TERMINUOTUS INDĖLIUS
1 metų 9 1/2%
180 d. - 364 d. 9 1/4%
120 d. - 179 d. 9%
60 d. - 119 d. 8 3/4%
30 d. - 59 d. 8 1/4%
TRUMPALAIKIUS INDĖLIUS
už \$20,000 ar daugiau
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS
specialios 6 3/4%
Su draudimu 6 1/2%
Kasdieninės 6 1/4%
ČEKIŲ SĄSKAITAS 5%

DUODA

PASKOLAS:

NEKILNOJAMO TURTO IR ASMENINĖS PASKOLOS MIRTIES ATVEJU DRAUDŽIAMOS IKI \$10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treč. 9:00 - 3:00
Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00
Penktadieniais 10:00 - 6:00
Sekmadieniais nuo SPALIO 15 iki GEGUŽES 15 d. abiejose parapijos salėse dirbama nuo 10:30 - 12:30 v.š.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

RRSP
9 1/2 %

TAUPYKIT ATEIČIAI, MAŽINKIT TAKSUS.

PENSIJŲ PLANO, RRSP TERMINAS UŽ 1985 m. BAIGIASI VASARIO 28 d., 1986. SMULKESNĖ INFORMACIJA TEL: 766-1891

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!



Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBĖ •
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T 3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.



D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas

PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482-0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West, Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje



Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel. 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

Didelis pasirinkimas gatavių paltų
Vasaros laikui saugojimas (Storage)
Taisau ir remdėliuoju
Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

kviečia visą Montrealio jaunimą (16-35 metų) dalyvauti INFORMACINIAME POBŪVYJE.

Ką reiškia KLJS?
Ko nori jie iš mūsų?
Ir svarbiausia, ko laukiame iš jų?

Ateikite susitikti su PAULIUM, ROMU, VILIJA, MARYTE ir DAIVA.

SUSIPAŽINKITE SU JAIS 1986 m. KOVO 2 d.

SEKMADIENĮ 4 val. p.p. PAS SESELES

Tel.: 767-4690

SEKMADIENĮ, KOVO mėn. 9 d.

ŠV. KAZIMIERO Parapijos Šventė

3426 Parthenais.

11 val. - iškilmingos pamaldos atnaujintoj bažnyčioj;

Po pamaldų vaišės atnaujintoj salėj.

PROGRAMA ATLIEKA:

- "Gintaro" Dainos Vienetas, vad. muz. Milda RUFFO
- Mergaičių Trio, vad. muz. A. STANKEVIČIUS

Veiks baras ir loterija

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI

REIKALINGA ENCIKLOPEDIJA

Šv. Kazimiero klebonijai trūksta lietuviškos Enciklopedijos; Jei kas turėtų atliekamą ir sutiktų padovanoti kaip parapijos MECENATAS arba bent parduoti prieinama kaina, prašomas patelefonuoti: 521-9930



TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

Dr. J. MALISKA

D. D. S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.

Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D. D. S.

Dantų gydytojas - chirurgas

8806 Centrale, coin corner 45e ave.
suite 209. 364-4658

Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.

Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.

Sekmadieniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.

GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220

Montreal, P.Q. H3B 2G2

Tel: (514) 871-1430